บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัยและผลการวิเคราะห์

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิธีการวัดผลสำหรับวิชาบรรณารักษศาสตร์ ในระดับปริญญาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยนี้ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการค้นคว้าจากหนังสือวารสาร วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลการศึกษา การวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์ การศึกษาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยรวมทั้งหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ข้อมูลที่ได้จากเอกสารเหล่านี้จะนำมาใช้ประกอบงานวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สำหรับข้อมูลที่ไม่สามารถค้นได้จากสิ่งพิมพ์หรือวัสดุอื่นใด ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นดังนี้ คือ

1. ประชากรในการวิจัย ศึกษาจากประชากร 2 กลุ่ม คือ

1.1 กลุ่มผู้สอน หมายถึงคณาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ที่สอนในระดับปริญญาบัณฑิตภาคต้นปีการศึกษา 2526 ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี รวมทั้งสิ้น 42 คน แยกตามมหาวิทยาลัยได้เป็นดังนี้คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	11	คน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	6	คน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	9	คน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	9	คน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วิทยาเขตปัตตานี)	7	คน

1.2 กลุ่มนักศึกษา หมายถึงนิสิต/นักศึกษาชั้นปีที่ 4 วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนภาคต้นปีการศึกษา 2526 ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 108 คน

แยกตามมหาวิทยาลัยได้เป็นดังนี้ คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	10	คน
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	16	คน
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	38	คน
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	28	คน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์	16	คน

(วิทยาเขตปัตตานี)

จำนวนประชากรทั้ง 2 กลุ่ม ผู้วิจัยได้ใช้วิธีไปสอบถามด้วยตนเองที่ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนจำนวนประชากรจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยใช้วิธีสอบถามจากอาจารย์ประจำของภาควิชาบางคน

2. แบบสอบถาม แบบสอบถามที่ใช้เก็บข้อมูลมี 2 ชุด คือ

1.1 แบบสอบถามสำหรับผู้สอน ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะคือแบบเจาะจงให้ตอบ และแบบเปิดโอกาสให้เลือกตอบโดยเสรี ส่วนต่างๆ ของแบบสอบถามจะเริ่มด้วยจดหมายถึงผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ และโครงการวิจัย ส่วนต่อมาจะเป็นคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม เป็นการอธิบายความหมายของศัพท์ทางด้านการวัดผลการศึกษาบางคำ ซึ่งคาดว่าจะทำให้ผู้ตอบเข้าใจแบบสอบถามให้มากยิ่งขึ้น และคำแนะนำในการตอบแบบสอบถามแต่ละส่วน คำถามในแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การเรียนการสอน การวัดผล ความคิดเห็นต่อการวัดผล
3. ปัญหา และข้อเสนอแนะต่อการวัดผล

1.2 แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา ประกอบด้วยคำถาม 2 ลักษณะ คือ คำถามแบบเจาะจงให้ตอบ และคำถามแบบเปิดให้ตอบโดยเสรี ส่วนต่างๆ ของแบบสอบถามจะเริ่มด้วย จดหมายถึงผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อชี้แจงถึงวัตถุประสงค์และโครงการวิจัย ส่วนต่อไปเป็นคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามประกอบด้วยการอธิบายคำศัพท์ทางด้านทางวัดผลการศึกษา มีลักษณะเช่นเดียวกับแบบสอบถามของผู้สอน คำถามในแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1. สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การเรียนการสอน การวัดผล ความคิดเห็นต่อการวัดผล

3. ปัญหา และข้อเสนอแนะต่อการวัดผล

3. การสร้างแบบสอบถาม ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาขอบเขตและเนื้อหาทางด้านการวัดผล จากหนังสือและเอกสารต่างๆ ทางด้านการวัดผลการศึกษาและการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์ นอกจากนี้ยังศึกษาจากงานวิจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการวัดผลการศึกษาและงานวิจัยทางด้านการเรียน การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เมื่อได้ข้อมูลที่จะสร้างแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอน และการวัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ และนักสถิติ ก่อนสร้างแบบสอบถาม เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้วผู้วิจัยได้นำไปทดสอบก่อนการนำไปใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่นจำนวน 6 ท่าน และนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2525 จำนวน 25 คน จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสม

4. การส่งแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากร ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ในวันที่ 25 มิถุนายน 2526 ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยขอนแก่น ผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาในปลายเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2526 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ผู้วิจัยได้ขอให้ อาจารย์ประจำภาควิชาคนหนึ่ง เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้ และให้รับแบบสอบถามกลับมาในปลายเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2526 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้วิจัยได้ขอให้บรรณารักษ์ของสำนักหอสมุดกลางเป็นผู้แจกแบบสอบถามและรับกลับคืนให้ แต่เนื่องจากแบบสอบถามที่ส่งไปครั้งแรกนั้นได้หายไปในระหว่างที่ส่งกลับมา ผู้วิจัยจึงส่งแบบสอบถามไปแจกใหม่อีกครั้งหนึ่งและได้รับแบบสอบถามกลับมาครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2526 มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ผู้วิจัยได้ขอให้อาจารย์ประจำภาควิชาท่านหนึ่ง เป็นผู้แจกแบบสอบถามให้และรับคืนด้วย แต่แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาครั้งแรกมีจำนวนน้อยมาก ซึ่งคาดว่าไม่พอที่จะวิเคราะห์ข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงส่งจดหมายไปทวงผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละคนด้วยตนเอง แต่ก็ยังได้รับแบบสอบถามกลับมาน้อยมาก ในครั้งที่สามผู้วิจัยจึงได้ส่งแบบสอบถาม โดยจ่าหน้าซองถึงผู้ตอบแบบสอบถามโดยตรงและได้จ่าหน้าซองถึงตัวผู้วิจัยติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละท่านส่งกลับมา และได้รับแบบสอบถามกลับมาครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2526

5. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์ แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้สอน

42 คน ได้รับตอบกลับมา 34 คน คิดเป็นร้อยละ 80.95 สำหรับกลุ่มนักศึกษาผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังนักศึกษาจำนวน 108 คน ได้รับตอบกลับมา 77 คน คิดเป็นร้อยละ 71.29 รายละเอียดต่างๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนแบบสอบถามได้รับคืนจากผู้สอน และนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้สอน			นักศึกษา		
	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ	ส่ง	รับคืน	ร้อยละ
จฬ.	11	11	100.00	10	7	70.00
มธ.	6	3	50.00	16	12	75.00
มช.	9	6	66.66	38	20	52.63
มข.	9	9	100.00	28	22	78.57
มอ.	7	5	71.44	16	16	100.00
รวม	42	34	80.95	108	77	71.29

หมายเหตุ

จฬ. = จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มธ. = มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มช. = มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มข. = มหาวิทยาลัยขอนแก่น

มอ. = มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถาน ภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม การเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ สภาพทั่วไปเกี่ยวกับการวัดผล ความคิดเห็นต่อการวัดผลเป็นบางตอน ปัญหาทางด้านการวัดผล วิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

p = ค่าอัตราส่วนร้อยละ

F = จำนวน ผู้ที่ตอบปัญหาในช่วงหนึ่งๆ

N = จำนวนผู้ตอบปัญหาข้อนั้นๆ ทั้งหมด

2. วิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ เกี่ยวกับการวัดผล โดยใช้ค่าไค-สแคว์ (x^2) โดยใช้สูตร

$$x^2 = \sum_{i=1}^{k} \frac{(O_i - E_i)^2}{E_i}$$ เมื่อ

x^2 = ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

O_i = ค่าความถี่ที่ได้จากแบบสอบถาม

E_i = ค่าความถี่ที่คาดว่าควรจะเป็น

3. ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการวัดผลวิเคราะห์โดย หาค่า มัธยฐาน (Median) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานของประชากร 2 กลุ่ม (Test for difference between two Medians) โดยใช้ตัวทดสอบสถิติ คือ Median test โดยใช้สูตรดังนี้

3.1 ค่ามัธยฐาน (Median) (ประคอง กรรณสูตร 2520 : 44)

$$Mdn = Lo + i \frac{(\frac{N}{2} - f1)}{F2}$$ เมื่อ

Mdn = ค่ามัธยฐาน

Lo = ขีดจำกัดล่างที่แท้จริงของคะแนนในชั้นที่มี Mdn

N = จำนวนความถี่ทั้งหมด

i = อันตรภาคชั้น

f_1 = ค่าความถี่สะสมจากคะแนนต่ำสุดถึงคะแนนที่เป็นขีดจำกัดบนของคะแนนในชั้นก่อนมัธยฐาน

f_2 = ความถี่ของคะแนนในชั้นที่มีมัธยฐาน

3.2 Median test (Zar 1974: 115)

$$x^2 = \frac{n(|f_{11} f_{22} - f_{12} f_{21}| - \frac{n}{2})^2}{(C_1)(C_2)(R_1)(R_2)}$$

x^2 = ค่าของความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างตัวแปร

n = จำนวนความถี่รวมของประชากรทั้ง 2 กลุ่ม

f_{11} = ค่าความถี่ที่สูงกว่า Mdn ของประชากรกลุ่มที่ 1

f_{22} = ค่าความถี่ที่ต่ำกว่า Mdn ของประชากรกลุ่มที่ 2

f_{12} = ค่าความถี่ที่ต่ำกว่า Mdn ของประชากรกลุ่มที่ 1

f_{21} = ค่าความถี่ที่สูงกว่า Mdn ของประชากรกลุ่มที่ 2

C_1 = ค่าความถี่รวมในสดมภ์ที่ 1

C_2 = ค่าความถี่รวมในสดมภ์ที่ 2

R_1 = ค่ารวมถี่รวมในแถวที่ 1

R_2 = ค่ารวมถี่รวมในแถวที่ 2

ในการหาค่า มัธยฐานของคำตอบที่รวบรวมมาได้ โดยเปลี่ยนให้เป็นตัวเลขโดยวิธีมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยทำค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 = มากที่สุด

4 = มาก

3 = ปานกลาง

2 = น้อย

1 = น้อยที่สุด

เมื่อได้ค่ามัธยฐานแล้ว ตีความหมายค่ามัธยฐานของน้ำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

4.51 - 5.00 = มากที่สุด

3.51 - 4.50 = มาก

2.51 - 3.50 = ปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.51 - 2.50 = น้อย

0.5 - 1.50 = น้อยที่สุด

4. นำเสนอข้อมูลตัวเลขที่ได้ในรูปของตาราง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้สอนและนักศึกษา

ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาบัณฑิตในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 34 คน จำแนกตามคุณวุฒิทางบรรณารักษศาสตร์พบว่า ผู้สอนจำนวนมากที่สุดมีวุฒิปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์) คือมีจำนวน 29 คนคิดเป็นร้อยละ 85.30 รองลงมาได้แก่ วุฒิปริญญาเอก (บรรณารักษศาสตร์) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 ไม่มีผู้ตอบแบบสอบถามจากสถาบันใดที่มีวุฒิปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์) มีผู้สอนจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 8.82 ที่ตอบว่าได้รับวุฒิอื่น ๆ ซึ่งได้แก่ อนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ ปริญญาตรีทางด้านการจัดการ และ ปริญญาตรีทางโสตทัศนศึกษา

คุณวุฒิทางด้านการศึกษา พบว่าผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 64.71 ไม่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษา ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามที่มีคุณวุฒิทางด้านการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 35.29 คุณวุฒิทางด้านการศึกษาที่ผู้สอนมีได้แก่ กศ.บ. พ.ม. และ ปป.

ในด้านประสบการณ์การทำงานพบว่า ผู้สอนที่ตอบแบบสอบถามจำนวนมากที่สุดร้อยละ 29.41 มีประสงการณ์การทำงาน 5-10 ปี รองลงมาได้แก่ประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.53 ผู้สอนจำนวนน้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.82 มีประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป และเป็นผู้สอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิยาลัยทั้งหมด รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนผู้สอนจำแนกตามคุณวุฒิ คุณวุฒิทางด้านการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้สอน	คุณวุฒิ *				คุณวุฒิทางด้านการศึกษา			ประสบการณ์การทำงาน			
		1	2	3	4	ไม่มี	มี	ต่ำกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	21 ปีขึ้นไป
จฬ	11	-	10	1	-	9	2	1	3	3	1	3
มธ	3	-	3	-	-	-	3	-	-	-	3	-
มช	6	-	5	-	1	4	2	2	1	1	2	-
มข	9	-	8	1	-	6	3	4	4	-	1	-
มอ	5	-	3	-	2	3	2	1	2	2	-	-
รวม	34	-	29	2	3	22	12	8	10	6	7	3
ร้อยละ	100.00	-	85.30	5.88	8.82	64.71	35.29	23.53	29.41	17.65	20.59	8.82

หมายเหตุ * 1 = ปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์)

2 = ปริญญาโท (บรรณารักษศาสตร์)

3 = ปริญญาเอก (บรรณารักษศาสตร์)

4 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ในด้านประสบการณ์ด้านการอบรมด้านการเรียนการสอน การอบรมด้านการวัดผล พื้นความรู้ทางด้านการวัดผล และวิธีการที่ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลของผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์นั้น เนื่องจากผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ส่วนมากจะจบการศึกษาทางด้านบรรณารักษศาสตร์มาโดยตรง ดังนั้นประสบการณ์ด้านการอบรมด้านการเรียนการสอนการวัดผลและพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลย่อมจะแตกต่างกัน โดยเฉพาะวิธีการที่ได้รับความรู้และสบการณ์ทางด้านการวัดผลมานั้นส่วนมากแล้วมักจะเป็นการศึกษาด้วยตนเองมากกว่าวิธีการอื่นๆ รายละเอียดต่างๆ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3-5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ การอบรมด้านการเรียนการสอน การอบรมด้านการวัดผล และพื้นความรู้ทางด้านการวัดผล โดยจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้สอน	ประสบการณ์การอบรมด้านการเรียนการสอน		ประสบการณ์การอบรมด้านการวัดผล		พื้นความรู้ทางด้านการวัดผล*			
		ไม่เคย	เคย	ไม่เคย	เคย	1	2	3	4
จพ	11	2	9	9	2	-	7	2	2
มธ	3	-	3	-	3	-	-	3	-
มช	6	5	1	4	2	1	3	2	-
มข	9	3	6	5	1	-	3	6	-
มอ	5	1	4	4	1	1	4	-	-
รวม	34	11	23	19	15	2	17	13	2
ร้อยละ	100.00	32.35	67.65	55.88	44.12	5.88	50.00	38.24	5.88

หมายเหตุ * 1 = มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเป็นอย่างดี

2 = มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลอย่างเพียงพอ

3 = มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลน้อยมาก

4 = ไม่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนผู้สอนจำแนกตามวิธีการที่ได้รับความรู้ และประสบการณ์ด้านการวัดผล โดยแยกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย \ วิธีการที่ได้รับประสบการณ์ *	1	2	3	4	5	รวม
จฬ	2(3.39)	8(13.56)	8(13.56)	1(1.69)	-	19(32.20)
มธ	1(1.69)	3(5.09)	3(5.09)	-	-	7(11.87)
มช	2(3.39)	2(3.39)	5(8.48)	-	-	9(15.26)
มข	4(6.78)	1(1.69)	8(13.56)	3(5.09)	1(1.69)	17(28.81)
มอ	3(5.09)	1(1.69)	2(3.39)	-	1(1.69)	7(11.86)
รวม	12(20.34)	15(25.42)	26(44.08)	4(6.78)	2(3.39)	59(100.00)

หมายเหตุ 1 คำตอบในแต่ละวิธีการผู้ตอบสามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2 ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

* 1 = เคยศึกษาเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกในสถานศึกษา

2 = เคยอบรมด้านการวัดผล

3 = ศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเอง

4 = เคยทำงานด้านการวัดผลให้กับคณะและสถาบัน

5 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้สอนจำแนกตามพื้นความรู้ทางด้านการวัดผล และวิธีการที่ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผล

พื้นความรู้ทางด้านการวัดผล \ วิธีการที่ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผล	จำนวน	* 1	2	3	4	5	รวม
มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเป็นอย่างดี	2	2 (50.00)	2 (50.00)	-	-	-	4 (100.00)
มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลอย่างเพียงพอ	17	9 (27.27)	9 (27.27)	12 (36.37)	2 (6.06)	1 (3.03)	33 (100.00)
มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลน้อยมาก	13	1 (5.00)	4 (20.00)	12 (60.00)	2 (10.00)	1 (5.00)	20 (100.00)
ไม่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเลย	2	-	-	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)

หมายเหตุ 1. คำตอบในแต่ละข้อผู้ตอบตอบได้มากกว่า 1 ข้อ 2. ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงค่าร้อยละ

* 1 = เคยศึกษาเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกในสถานศึกษา

2 = เคยอบรมด้านการวัดผล

3 = ศึกษาจากเอกสารด้วยตนเอง

4 = เคยทำงานด้านการวัดผลให้กับคณะและสถาบัน

5 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 3-5 ในด้านประสบการณ์ด้านการอบรมการเรียนการสอนพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 67.65 เคยอบรมด้านการเรียนการสอน มีผู้สอนจำนวน 11 คนคิดเป็นร้อยละ 32.35 ไม่เคยอบรมด้านการเรียนการสอน (ตารางที่ 3) ในด้านการอบรมด้านการวัดผล ผู้สอนส่วนมากจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 55.88 ไม่เคยอบรมด้านการวัดผล มีผู้สอนเพียง 15 คน คิดเป็นร้อยละ 44.12 ที่เคยอบรมด้านการวัดผล โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่ เคยอบรมด้านการเรียนการสอนแต่ไม่เคยอบรมด้านการวัดผล (ตารางที่ 3)

พื้นความรู้ทางด้านการวัดผล ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือ 17 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00 มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลอย่างเพียงพอ (ตารางที่ 3) วิธีการที่ผู้สอนในกลุ่มนี้ได้รับความรู้และประสบการณ์ทางด้านการวัดผลมามากที่สุด คือศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 36.37 รองลงมาได้แก่ เคยศึกษาเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกในสถาบันและเคยอบรมด้านการวัดผลในจำนวนที่เท่ากันคือร้อยละ 27.27 (ตารางที่ 5) ผู้สอนจำนวนรองลงมาคือ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 38.24 มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลน้อยมาก (ตารางที่ 3) วิธีการที่ผู้สอนในกลุ่มนี้ได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลมามากที่สุด คือ ศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเองคิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาได้แก่ เคยอบรมด้านการวัดผลคิดเป็นร้อยละ 20.00 และเคยทำงานด้านการวัดผลให้กับคณะและสถาบันคิดเป็นร้อยละ 10.00 (ตารางที่ 5) ผู้สอนจำนวนน้อยที่สุด คือ 2 คนคิดเป็นร้อยละ 5.88 มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเป็นอย่างดีและไม่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเลยในจำนวนที่เท่ากัน (ตารางที่ 3) เป็นที่น่าสังเกตว่าผู้สอนที่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเป็นอย่างดีนั้นจะได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านการวัดผลมาโดย เคยศึกษาเป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกในสถานศึกษาและเคยอบรมด้านการการวัดผล มากที่สุดคือคิดเป็นร้อยละ 50.00 โดยไม่ได้รับมาจากวิธีอื่นใดอีกเลยในขณะที่กลุ่มผู้สอนที่ไม่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลเลย จะรับความรู้และประสบการณ์ มาโดยศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเองเพียงอย่างเดียว (ตารางที่ 5) อย่างไรก็ตามในส่วนที่เกี่ยวกับวิธีการที่ได้รับความรู้และประสบการณ์ทางด้านการวัดผลนั้นโดยสรุปแล้ว ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือ 26 คนคิดเป็นร้อยละ 44.06 ได้รับมาโดยศึกษาจากตำราและเอกสารด้วยตนเอง รองลงมาคือเคยอบรมด้านการวัดผลจำนวน 15 คนคิดเป็นร้อยละ 25.42 ผู้สอนจำนวนน้อยที่สุดคือ 4 คนคิดเป็นร้อยละ 6.78 ได้รับมาโดยเคยทำงานด้านการวัดผลให้กับคณะและสถาบัน นอกจากนี้ยังมีผู้สอนอีก 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.39 ที่รับมาโดยวิธีอื่นๆ ซึ่งได้แก่เคยศึกษาเป็นเพียงส่วนย่อยของวิชาเรียนเพียงวิชาเดียว และเคยมีประสบการณ์เมื่อเป็นครูโรงเรียนมัธยม (ตารางที่ 4)

นักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 77 คน ส่วนใหญ่เป็นหญิง ซึ่งมีจำนวนถึง 69 คนคิดเป็นร้อยละ 89.62 เป็นชาย 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.38 และพบว่า มหาวิทยาลัยขอนแก่นมีนักศึกษาชายจำนวนมากที่สุด ส่วนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ไม่มีนักศึกษาชายเลย ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 6

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนนักศึกษาที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวน	เพศ			
		ชาย	ร้อยละ	หญิง	ร้อยละ
จฬ	7	-	-	7	100.00
มธ	12	-	-	12	100.00
มช	20	1	5.00	19	95.00
มข	22	6	27.28	16	72.72
มอ	16	1	6.25	15	93.75
รวม	77	8	10.38	69	89.62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 การเรียนการสอน การวัดผลและความคิดเห็นต่อการวัดผล

1. การเรียนการสอน

ลักษณะเนื้อหาวิชา เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เปิดสอนตามหลักสูตรในมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเนื้อหา และกลุ่มทักษะ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์หลักของวิชาเป็นหลักในการแบ่ง ถ้าพิจารณาจากเนื้อหาและจุดประสงค์หลักของวิชาแล้วยังไม่สามารถแบ่งได้ จะพิจารณาจากกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้จริงเป็นองค์ประกอบในการตัดสินเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาจัดกลุ่มต่าง ๆ มีดังนี้

กลุ่มเนื้อหา

หมายถึงรายวิชา ที่ผู้สอนจำนวนมากมีความเห็นว่าลักษณะเนื้อหาวิชาเป็นทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติมากกว่าลักษณะอื่น ๆ และมีจุดประสงค์หลักของวิชามุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด มากกว่าจุดประสงค์อื่น ๆ

กลุ่มทักษะ

หมายถึงรายวิชาที่ผู้สอนเป็นจำนวนมากมีความเห็นว่ามีเนื้อหาเป็นปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎีหรือมากเท่ากับทฤษฎีและมีจุดประสงค์หลักของวิชามุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจังและมุ่งให้เกิดทักษะในการกระทำ และสามารถนำไปใช้ได้มากที่สุด

ในกรณีที่มีบางวิชาพิจารณาจากเกณฑ์ดังกล่าวแล้วยังจัดเข้ากลุ่มไม่ได้ ผู้วิจัยจะนำกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้จริงมาใช้ประกอบการพิจารณาแบ่งกลุ่มดังนี้คือ

วิชาที่ผู้สอนใช้กิจกรรมประกอบการสอนเป็นแบบการทำรายงานเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียน ตอบปากเปล่าในห้องเรียนและการสำรวจมากกว่ากิจกรรมประกอบการสอนแบบอื่น ๆ จะจัดเข้ากลุ่มเนื้อหา

วิชาที่ผู้สอนใช้กิจกรรมประกอบการสอนเป็นการทำแบบฝึกหัด ให้ปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง ให้ปฏิบัติจริงในห้องสมุด มากกว่ากิจกรรมประกอบการสอนแบบอื่นๆ จะจัดเข้ากลุ่มทักษะ

จำนวนรายวิชาบรรณารักษศาสตร์ทั้งหมดที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาจากหลักสูตรของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง จำนวน 35 รายวิชา เมื่อแบ่งกลุ่มแล้ววิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มเนื้อหาทั้งหมด 19 วิชา วิชาที่จัดเข้ากลุ่มทักษะ 12 วิชา สำหรับวิชาที่เหลืออีก 4 วิชาเป็นวิชาที่จัดเข้ากลุ่มใดไม่ได้ เพราะไม่มีผู้สอนตอบแสดงความคิดเห็นในรายวิชานั้นๆ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 7-8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 รายชื่อวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มวิชาเนื้อหาจำแนกตามความคิดเห็นของผู้สอน

รายวิชา	จำนวนผู้สอน	ความคิดเห็นของผู้สอน						
		ลักษณะเนื้อหาวิชา			จุดประสงค์หลักของวิชา**			รวม
		* 1	2	3	4	5	6	
บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น	6 (100.00)	5 (83.33)	1 (16.67)	-	5 (71.43)	2 (28.57)	-	7 (100.00)
ห้องสมุดกับสังคม	3 (100.00)	3 (100.00)	-	-	3 (100.00)	-	-	3 (100.00)
ประวัติหนังสือและการพิมพ์	2 (100.00)	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)
บรรณารักษศาสตร์เฉพาะถิ่น	1 (100.00)	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)
จิตวิทยาการอ่าน	1 (100.00)	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)
การเลือกหนังสือและวัสดุห้องสมุด	3 (100.00)	2 (66.67)	1 (33.33)	-	2 (66.67)	1 (33.33)	-	3 (100.00)
วรรณกรรมมนุษยศาสตร์	2 (100.00)	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)
วรรณกรรมสังคมศาสตร์	2 (100.00)	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)
วรรณกรรมวิทยาศาสตร์	3 (100.00)	2 (66.67)	1 (33.33)	-	2 (66.67)	1 (33.33)	-	3 (100.00)
การบริหารห้องสมุด	4 (100.00)	4 (100.00)	-	-	4 (100.00)	-	-	4 (100.00)
ห้องสมุดโรงเรียน	4 (100.00)	4 (100.00)	-	-	4 (66.67)	2 (33.33)	-	6 (100.00)
ห้องสมุดประชาชน	2 (100.00)	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)
ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย	4 (100.00)	4 (100.00)	-	-	4 (100.00)	-	-	4 (100.00)
จดหมายเหตุและหนังสือตัวเขียน	1 (100.00)	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)
สิ่งพิมพ์รัฐบาล	1 (100.00)	1 (100.00)	-	-	1 (50.00)	1 (50.00)	-	2 (100.00)
หนังสือประกอบการสอน	1 (100.00)	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)

หมายเหตุ * 1 = ทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ
2 = ทฤษฎีมากเท่ากับปฏิบัติ
3 = ปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี
4 = มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
5 = มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำและสามารถนำไปใช้ได้
6 = มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

** จุดประสงค์หลักของวิชาผู้ตอบตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 7. แสดงให้เห็นถึงรายวิชาที่จัดเข้าเป็นกลุ่มเนื้อหา โดยจำแนก ตามลักษณะเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์หลักของวิชาตามความคิดเห็นของผู้สอนและพบว่ารายวิชาที่จัดเข้ากลุ่มเนื้อหาได้แก่

บรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น

ห้องสมุดกับสังคม

ประวัติหนังสือและการพิมพ์

บรรณารักษศาสตร์เฉพาะถิ่น

จิตวิทยาการอ่าน

การเลือกหนังสือและวัสดุห้องสมุด

วรรณกรรมมนุษยศาสตร์

วรรณกรรมสังคมศาสตร์

วรรณกรรมวิทยาศาสตร์

การบริหารห้องสมุด

ห้องสมุดโรงเรียน

ห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย

จดหมาย เหตุและหนังสือตัวเขียน

สิ่งพิมพ์รัฐบาล

หนังสือประกอบการสอน

รายวิชากลุ่มทักษะ แสดงไว้ในตารางที่ 8

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 รายวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มทักษะ จำแนกตามความคิดเห็นของผู้สอน

รายวิชา	จำนวนผู้สอน	ลักษณะเนื้อหาวิชา * 1	2	3	จุดประสงค์หลักของวิชา** 4	5	6	รวมจำนวนคำตอบ
การใช้ห้องสมุด	12 (100.00)	5 (41.67)	7 (58.33)	-	5 (20.83)	11 (45.83)	8 (33.34)	24 (100.00)
การส่งเสริมการอ่าน	1 (100.00)	-	-	1 (100.00)	1 (33.33)	1 (33.33)	1 (33.34)	3 (100.00)
บริการเอกสารสุนเทศ	1 (100.00)	-	1 (100.00)	-	-	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (100.00)
บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า	5 (100.00)	-	4 (80.00)	1 (20.00)	-	5 (62.5)	3 (37.5)	8 (100.00)
บริการของห้องสมุด	4 (100.00)	1 (25.00)	3 (75.00)	-	4 (33.33)	4 (33.33)	4 (33.34)	12 (100.00)
การจัดหมู่หนังสือ	4 (100.00)	-	4 (100.00)	-	2 (22.22)	3 (33.33)	4 (44.45)	9 (100.00)
การทำบัตรรายการ	5 (100.00)	-	5 (100.00)	-	4 (28.58)	5 (38.71)	5 (38.71)	14 (100.00)
การทำดัชนีและสาระสังเขป	1 (100.00)	-	1 (100.00)	-	-	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (100.00)
วรรณกรรมเด็กและวัยรุ่น	5 (100.00)	1 (20.00)	4 (80.00)	-	3 (25.00)	5 (41.67)	4 (33.33)	12 (100.00)
การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์	3 (100.00)	-	3 (100.00)	-	2 (25.00)	3 (37.50)	3 (37.50)	8 (100.00)
โสตทัศนวัสดุในห้องสมุด	5 (100.00)	-	4 (80.00)	1 (20.00)	4 (28.58)	5 (38.71)	5 (38.71)	14 (100.00)
การฝึกงานในห้องสมุด	3 (100.00)	-	-	3 (100.00)	1 (16.67)	2 (33.33)	3 (50.00)	6 (100.00)

หมายเหตุ * 1 = ทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

2 = ทฤษฎีเท่ากับปฏิบัติ

3 = ปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

4 = มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

5 = มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการทำและสามารถนำไปใช้ได้

6 = มุ่งให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

** จุดประสงค์หลักของวิชาผู้ตอบตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ ๘. แสดงให้เห็นรายวิชาที่จัดอยู่ในกลุ่มทักษะจำแนกตามลักษณะของเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์หลักของวิชาตามความคิดเห็นของผู้สอน และพบว่ารายวิชาที่จัดเป็นกลุ่มทักษะประกอบด้วย

การใช้ห้องสมุด

การส่งเสริมการอ่าน

บริการเอกสารสนเทศ

บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า

บริการของห้องสมุด

การจัดหมู่หนังสือ

การทำบัตรรายการ

การทำดัชนีและสาระสังเขป

วรรณกรรมเด็กและวัยรุ่น

การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์

โสตทัศนวัสดุในห้องสมุด

การฝึกงานในห้องสมุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 รายวิชาที่ ไม่สามารถ จัดเข้ากลุ่มใดได้ เมื่อจำแนกตามลักษณะเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของวิชา นำมาจำแนกตามกิจกรรมประกอบการสอน และรายวิชาที่ไม่มีผู้สอนตอบแบบสอบถาม

รายวิชา	ความคิดเห็นของผู้สอน															
	จำนวนผู้สอน	ลักษณะเนื้อหาวิชา			** จุดประสงค์หลักของวิชา				** กิจกรรมประกอบการสอน							
		1	2	3	4	5	6	รวม	7	8	9	10	11	12	13	รวม
การอ่านวรรณกรรมบรรณรักษศาสตร์	2 (100.00)	-		2 (100.00)	2 (100.00)	-	-	2 (100.00)	2 (50.00)	2 (50.00)	-	-	-	-	-	4 (100.00)
วารสารและหนังสือพิมพ์	3 (100.00)	2 (66.67)	1 (33.33)	-	2 (33.33)	2 (33.33)	2 (33.34)	6 (100.00)	3 (33.33)	2 (22.23)	1 (11.11)	1 (11.11)	1 (11.11)	1 (11.11)	-	9 (100.00)
สัมนาบรรณรักษศาสตร์	2 (100.00)	-	1 (50.00)	1 (50.00)	2 (40.00)	2 (40.00)	1 (20.00)	5 (100.00)	1 (33.33)	1 (33.33)	1 (33.34)	-	-	-	-	3 (100.00)
ความรู้เบื้องต้นทางการนิเทศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
การใช้เครื่องมือเทคนิคในห้องสมุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ห้องสมุดเฉพาะ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
วิวัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ * 1 = ทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

2 = ทฤษฎีมากเท่ากับปฏิบัติ

3 = ปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี

**จุดประสงค์หลักของวิชาและกิจกรรมประกอบการสอน ผู้ตอบตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4 = มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด

5 = มุ่งให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการกระทำและสามารถนำไปใช้ได้

6 = มุ่งให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้อย่างจริงจัง

7 = ทำรายงานเป็นกลุ่ม เป็นบุคคล (ข้อเขียน)

8 = รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียน

9 = ทำแบบฝึกหัด

10 = ตอบปากเปล่าในห้องเรียน

11 = ให้ปฏิบัติจริงในสถานการณ์จำลอง

12 = ให้ปฏิบัติจริงในห้องสมุด

13 = การสำรวจ

จากตารางที่ ๑. แสดงรายวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่ม เนื้อหาและกลุ่มทักษะได้ เมื่อพิจารณาตามความคิดเห็นของผู้สอนในเรื่องเกี่ยวกับลักษณะเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์หลักของวิชา ต้องนำกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มาพิจารณาประกอบ ซึ่งมีทั้งหมด 3 วิชา และพบว่าเมื่อพิจารณาตามกิจกรรมประกอบการสอนแล้วทั้ง 3 วิชาจัดอยู่ในกลุ่มเนื้อหา ซึ่งได้แก่วิชา

การอ่านวรรณกรรมบรรณารักษศาสตร์

วารสารและหนังสือพิมพ์

สัมมนาบรรณารักษศาสตร์

นอกจากนี้ยังมีรายวิชาที่ไม่สามารถจัดเข้ากลุ่มวิชาใดได้เลยอีก 4 วิชา เพราะผู้สอนไม่ได้ตอบแบบสอบถามในส่วนของวิชานั้น ซึ่งผู้วิจัยจะไม่นำมาวิเคราะห์ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย 4 วิชา ดังนี้

ความรู้เบื้องต้นทางสารนิเทศ

การใช้เครื่องมือเทคนิคในห้องสมุด

ห้องสมุดเฉพาะ

วิวัฒนาการทางบรรณารักษศาสตร์

หัวข้อวิชา ในด้านการเรียนการสอนนั้น การจัดทำหัวข้อวิชา (Course outline) และการชี้แจงวิธีการเรียนการสอน จุดประสงค์ของวิชาให้ผู้เรียนทราบนั้นเป็นเรื่องที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้เรียนทราบจุดมุ่งหมายของวิชาที่เรียนและขอบเขตของเนื้อหาวิชาที่จะเรียนวิธีการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมประกอบการสอนในแต่ละวิชาของผู้สอน ในเรื่องการจัดทำหัวข้อวิชา และการชี้แจงด้านการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทราบของผู้สอนในมหาวิทยาลัย ทั้ง 5 แห่ง มีรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 10-11

ตารางที่ 10 การแจกหัวข้อวิชา การชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอนของผู้สอนจากคำตอบของผู้สอนเอง โดยแยกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวน	การแจกหัวข้อวิชา					การชี้แจงจุดประสงค์ของวิชา/วิธีการเรียนการสอน				
		* 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
จฬ	11	-	8	1	1	1	-	10	1	-	-
มธ	3	-	3	-	-	-	-	2	-	-	1
มช	6	3	2	-	1	-	-	4	2	-	-
มข	9	-	7	1	-	1	-	8	-	1	-
มอ	5	-	5	-	-	-	-	5	-	-	-
รวม	34	3	25	2	2	2	-	29	3	1	1
ร้อยละ	100.00	8.33	73.53	5.88	5.88	5.88	-	85.29	8.83	2.94	2.94

หมายเหตุ * 1 = ไม่ได้แจก

2 = แจกครั้งเดียวในชั่วโมงแรกของการเรียน

3 = แจกเป็นบทๆ ก่อนการเรียน

4 = แจกเฉพาะบทที่สำคัญเท่านั้น

5 = อื่น ๆ

6 = ไม่ได้ชี้แจง

7 = ชี้แจงชั่วโมงแรกของการเรียน

8 = ชี้แจงก่อนการเรียนแต่ละบท

9 = ชี้แจงเฉพาะบทที่สำคัญ ๆ เท่านั้น

10 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 การแจกหัวข้อวิชา การชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอนของผู้สอน จากคำตอบของนักศึกษา แยกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา	ได้รับแจกหัวข้อวิชา					ได้รับการชี้แจงจุดประสงค์ของวิชา/วิธีการเรียนการสอน				
		*1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
จฬ	7	-	7	-	-	-	-	7	-	-	-
มธ	12	-	12	-	-	-	-	12	-	-	-
มช	20	-	18	-	-	2	-	20	-	-	-
มข	22	-	21	-	-	1	-	21	-	1	-
มอ	16	-	16	-	-	-	-	16	-	-	-
รวม	77	-	74	-	-	3	-	76	-	1	-
ร้อยละ	100.00	-	96.10	-	-	3.90	-	98.70	-	1.30	-

หมายเหตุ * 1 = ไม่ได้แจก
2 = ได้รับแจกในชั่วโมงแรกของการเรียน
3 = ได้รับแจกเป็นบท ๆ ก่อนการเรียน
4 = ได้รับแจกเฉพาะบทที่สำคัญ ๆ เท่านั้น
5 = อื่น ๆ
6 = ไม่ได้ชี้แจง
7 = ชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน
8 = ชี้แจงก่อนการเรียนแต่ละบท
9 = ชี้แจงเฉพาะบทที่สำคัญ ๆ
10 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 10-11 แสดงให้เห็นว่าจากคำตอบ ผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ผู้สอนส่วนมากแจกหัวข้อวิชาในชั่วโมงแรกของการเรียน โดยผู้สอนจำนวนมากที่สุด ถึง 25 คน คิดเป็นร้อยละ 73.53 แจกในชั่วโมงแรกของการเรียน มีผู้สอนเพียง 3 คนคิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่านั้นที่ไม่ได้แจกหัวข้อวิชาและมีผู้สอนที่แจกหัวข้อวิชาในลักษณะแจกเป็นบทๆ ก่อนการเรียนและแจกเฉพาะบทที่สำคัญๆ เท่านั้นเป็นจำนวนเท่ากันคือ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 5.88 (รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 10) จากคำตอบของนักศึกษาพบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ 74 คน คิดเป็นร้อยละ 96.10 ตอบว่า ผู้สอนได้แจกหัวข้อวิชาและแจกในชั่วโมงแรกของการเรียน ไม่มีนักศึกษาท่านใดที่ตอบว่าผู้สอนไม่ได้แจกหัวข้อวิชา แจกเป็นบทๆก่อนการเรียน และแจกเฉพาะบทที่สำคัญๆ เท่านั้น นอกจากนี้ยังมีนักศึกษา 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ที่ตอบว่าผู้สอนแจกโดยวิธีการอื่นๆ แต่ไม่ได้ระบุว่าแจกโดยวิธีใด (ดังรายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 11) ในการชี้แจงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอนให้ผู้เรียนทราบนั้น ทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า ผู้สอนทุกมหาวิทยาลัยชี้แจงให้ผู้เรียนทราบ โดยที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือ 29 คน คิดเป็นร้อยละ 85.29 ชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน ไม่มีผู้สอนจากมหาวิทยาลัยใดที่ไม่ได้ชี้แจง (รายละเอียดดังแสดงไว้ในตารางที่ 10) จากคำตอบของนักศึกษา พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 76 คนคิดเป็นร้อยละ 98.70 ตอบว่าผู้สอนได้ชี้แจงถึงจุดประสงค์ของวิชาและวิธีการเรียนการสอนในชั่วโมงแรกของการเรียน ไม่มีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยใดที่ตอบว่าผู้สอนไม่ได้ชี้แจง (รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 11)

วิธีการสอนและกิจกรรมประกอบการสอน ในแต่ละกลุ่มวิชาที่มีลักษณะเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์หลักของวิชาแตกต่างกันย่อมต้องเลือกใช้วิธีการสอนและกิจกรรมประกอบการสอนเพื่อนำผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้แตกต่างกันไปด้วย ผู้วิจัยได้ศึกษาวิธีการสอนและกิจกรรมการสอนที่ผู้สอนใช้สำหรับรายวิชาทางบรรณารักษศาสตร์ โดยแยกศึกษา ตามกลุ่มเนื้อหาและกลุ่มทักษะดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 12-13

ตารางที่ 12 วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้สอนจริงในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

วิธีการสอน	ผู้สอน				นักศึกษา			
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=49)	ร้อยละ	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=611)	ร้อยละ
การบรรยาย	45	95.74	48	97.96	537	100.00	572	93.62
การค้นคว้าทำรายงาน	42	89.36	36	73.46	357	66.48	307	50.25
การศึกษานอกสถานที่	21	44.68	12	24.50	92	17.13	70	11.46
การอภิปราย สัมมนา	21	44.68	10	20.40	69	12.85	50	8.18
การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	13	27.66	9	18.37	46	8.57	45	7.36
การสอนเป็นคณะ	1	2.13	6	12.24	26	4.84	37	6.06
การสาธิต	6	12.77	14	28.57	30	5.59	79	12.93
การสอนโดยใช้สื่อการสอน	19	40.43	28	57.14	58	10.80	118	19.31
การได้ปฏิบัติจริง	6	12.77	41	83.67	67	12.48	386	63.18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นถึงวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้ ในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและของนักศึกษาในกลุ่ม เนื้อหาจากคำตอบของผู้สอน วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การบรรยายคิด เป็นร้อยละ 95.47 รองลงมาได้แก่การค้นคว้าทำรายงานคิด เป็นร้อยละ 89.36 การศึกษานอกสถานที่ การอภิปรายสัมมนาในจำนวนเท่ากันคิด เป็นร้อยละ 44.68 การสอนโดยใช้สื่อการสอนตามลำดับ วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือการสอน เป็นคณะ (Team teaching) คิด เป็นร้อยละ 2.13

จากคำตอบของนักศึกษา กลุ่ม เนื้อหาวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การบรรยาย คิด เป็นร้อยละ 100.00 รองลงมาได้แก่ การค้นคว้าทำรายงานคิด เป็นร้อยละ 66.48 การศึกษานอกสถานที่คิด เป็นร้อยละ 17.32 การอภิปรายสัมมนาคิด เป็นร้อยละ 12.85 ตามลำดับ วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือการสอน เป็นคณะ (Team teaching) คิด เป็นร้อยละ 4.48 โดยสรุปว่าผู้สอนและนักศึกษามีความ เห็นตรงกัน เกี่ยวกับวิธีการที่ผู้สอนใช้ในกลุ่ม เนื้อหา กลุ่มทักษะ จากคำตอบของผู้สอน วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การบรรยายคิด เป็นร้อยละ 97.96 รองลงมาได้แก่การให้ปฏิบัติจริงคิด เป็นร้อยละ 83.67 การค้นคว้าทำรายงานคิด เป็นร้อยละ 73.46 การสอนโดยใช้สื่อการสอนคิด เป็นร้อยละ 57.41 การสาธิตคิด เป็นร้อยละ 28.57 ตามลำดับวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือการสอน เป็นคณะคิด เป็นร้อยละ 12.24 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่าในกลุ่มทักษะวิธีการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การบรรยายคิด เป็นร้อยละ 93.62 รองลงมาได้แก่การให้ปฏิบัติจริงคิด เป็นร้อยละ 63.18 การค้นคว้าทำรายงานคิด เป็นร้อยละ 50.25 การสอนโดยใช้สื่อการสอนคิด เป็นร้อยละ 19.13 การสาธิตคิด เป็นร้อยละ 12.93 ตามลำดับในกลุ่มทักษะผู้สอนและนักศึกษามีคำตอบตรงกัน เกี่ยวกับวิธีการสอน สำหรับกิจกรรมประกอบการสอนรายละ เอียดแสดงไว้ในตารางที่ 13

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้สอนจริงในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

กิจกรรมประกอบการสอน	ผู้สอน				นักศึกษา			
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=49)	ร้อยละ	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=611)	ร้อยละ
ให้ทำรายงานเป็นกลุ่ม/เป็นราย-บุคคล (ข้อเขียน)	38	80.85	32	65.31	351	65.36	314	51.39
รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียน	29	61.70	17	34.69	117	21.79	141	23.08
ทำแบบฝึกหัด	18	38.30	29	59.18	152	28.31	317	51.89
ตอบปากเปล่าในห้องเรียน	22	46.81	26	53.06	103	19.18	96	15.71
ให้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลอง	10	21.28	24	48.98	55	10.24	149	24.39
ให้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุด	5	10.64	25	51.02	76	14.15	172	28.15
การสำรวจ	10	21.28	11	22.45	85	15.83	70	11.46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชา จากคำตอบของผู้สอน ในกลุ่มเนื้อหา กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การให้ทำรายงานเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล(ข้อเขียน) คิดเป็นร้อยละ 80.55 รองลงมาได้แก่รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียนคิดเป็นร้อยละ 61.70 การตอบปากเปล่าในห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ 46.81 และการทำแบบฝึกหัดคิดเป็นร้อยละ 38.30 ตามลำดับ กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ ให้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 10.64 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่าในกลุ่มเนื้อหา กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุด การให้ทำรายงานเป็นกลุ่ม เป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) คิดเป็นร้อยละ 65.36 รองลงมาได้แก่การทำแบบฝึกหัดร้อยละ 28.31 รายงานปากเปล่าหน้าชั้นเรียนร้อยละ 21.79 ตอบปากเปล่าในห้องเรียนคิดเป็นร้อยละ 19.18 และการสำรวจคิดเป็นร้อยละ 15.83 ตามลำดับ กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุด ตามคำตอบของนักศึกษาคือ การให้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลอง คิดเป็นร้อยละ 10.24 จะเห็นได้ว่าในด้านกิจกรรมประกอบการสอนผู้สอนและนักศึกษาตอบตรงกันเป็นส่วนมาก กลุ่มทักษะจากคำตอบของผู้สอนพบว่ากิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุด คือ การให้ทำรายงานเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) คิดเป็นร้อยละ 65.31 รองลงมาได้แก่ การทำแบบฝึกหัดคิดเป็นร้อยละ 59.18 ตอบปากเปล่าในห้องเรียนให้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 51.02 ให้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลองคิดเป็นร้อยละ 48.88 กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การสำรวจคิดเป็นร้อยละ 22.45 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่ากิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือ การทำแบบฝึกหัดคิดเป็นร้อยละ 51.89 รองลงมาได้แก่การทำรายงานเป็นกลุ่ม และเป็นรายบุคคล (ข้อเขียน) คิดเป็นร้อยละ 51.39 การให้ฝึกปฏิบัติจริงในห้องสมุดคิดเป็นร้อยละ 28.15 การให้ปฏิบัติจริงหรือสร้างสถานการณ์จำลองคิดเป็นร้อยละ 24.39 กิจกรรมประกอบการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การสำรวจ จากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาในกลุ่มทักษะจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างในส่วนของลำดับที่ความสำคัญ

2. <u>การวัดผล</u>

2.1 การชี้แจงการวัดผลและช่วงเวลาการวัดผล ในเรื่องของการวัดผลแต่ละวิชานั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้สอนควรชี้แจ้งให้ผู้เรียนทราบ ทั้งช่วงเวลาการวัดผลและวิธีการวัดผล จากการศึกษาถึงเรื่องการชี้แจงการวัดผลและช่วงเวลาการวัดผล ของผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีคำตอบตรงกันว่า ผู้สอนส่วนมากได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชาแต่ระบุกว้างๆเฉพาะการแบ่งคะแนน นอกจากนี้ผู้สอนยังได้ชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบด้วย โดยชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียนในวิชานั้น ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 14-15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 การระบุการวัดผลในหัวข้อวิชาและการชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบจากคำตอบของผู้สอนจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้สอน	การระบุการวัดผลในหัวข้อวิชา				การชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบ				
		* 1	2	3	4	5	6	7	8	9
จฬ	11	1	5	5	-	-	10	1	-	-
มธ	3	-	1	2	-	-	2	-	1	-
มช	6	1	4	1	-	-	5	1	-	-
มข	9	-	7	1	1	-	8	-	1	-
มอ	5	-	5	-	-	-	5	-	-	-
รวม	34	2	22	9	1	-	30	2	2	-
ร้อยละ	100.00	5.88	64.71	26.47	2.94	-	88.24	5.88	5.88	-

หมายเหตุ * 1 = ไม่ได้ระบุ

2 = ระบุอย่างกว้างเฉพาะการแบ่งคะแนน

3 = ระบุอย่างละเอียดทั้งการแบ่งคะแนน ช่วงเวลาการวัดผล วิธีการวัดผล

4 = อื่น ๆ

5 = ไม่ได้ชี้แจง

6 = ชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน

7 = ชี้แจงหลังจากเรียนจบเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

8 = ชี้แจงก่อนการสอบแต่ละครั้ง

9 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่าผู้สอนเป็นจำนวนมากที่สุด คือ 22 คน คิดเป็นร้อยละ 64.71 ได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชาแต่ระบุเพียงกว้างๆ เฉพาะการแบ่งคะแนนและผู้สอนจำนวนน้อยที่สุด มีเพียง 2 คนคิดเป็นร้อยละ 5.88 ไม่ได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชา

ในเรื่องการชี้แจงการวัดผล พบว่าผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือ 30 คนคิดเป็นร้อยละ 88.24 ได้ชี้แจงการวัดผลให้นักศึกษาทราบในชั่วโมงแรกของการเรียน ไม่มีผู้สอนคนใดที่ไม่ได้ชี้แจงการวัดผลให้นักศึกษาทราบ สำหรับรายละเอียดเกี่ยวกับการระบุวิธีการวัดผลในหัวข้อวิชาและการชี้แจงการวัดผลจากคำตอบของนักศึกษา แสดงไว้ในตารางที่ 15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 การระบุการวัดผลในหัวข้อวิชาและการชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบจากคำตอบของนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนนักศึกษา	การระบุการวัดผลในหัวข้อวิชา *				การชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบ				
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
จพ	7	-	5	2	-	-	6	1	-	-
มธ	12	-	5	7	-	-	12	-	-	-
มช	20	-	10	10	-	2	15	-	3	-
มข	22	-	10	12	-	2	16	-	2	2
มอ	16	-	13	3	-	-	16	-	-	-
รวม	77	-	43	34	-	4	65	1	5	2
ร้อยละ	100.00	-	55.84	44.16	-	5.19	84.42	1.30	6.49	2.60

หมายเหตุ * 1 = ไม่ได้ระบุ

2 = ระบุอย่างกว้าง ๆ เฉพาะการแบ่งคะแนน

3 = ระบุอย่างละเอียดทั้งการแบ่งคะแนน ช่วงเวลาการวัดผล วิธีการวัดผล

4 = อื่น ๆ

5 = ไม่ได้ชี้แจง

6 = ชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน

7 = ชี้แจงหลังจากเรียนจบเนื้อหาแต่ละบท

8 = ชี้แจงก่อนการสอบแต่ละครั้ง

9 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 15 พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ 43 คนคิดเป็นร้อยละ 55.84 ตอบว่าผู้สอนได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชาแต่ระบุอย่างกว้างๆ เฉพาะการแบ่งคะแนน และนักศึกษาจำนวน 34 คนคิดเป็นร้อยละ 44.16 ตอบว่าผู้สอนได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชา อย่างละเอียดทั้งการแบ่งคะแนน ช่วงเวลาการวัดผลและวิธีการวัดผล ไม่มีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยใดที่ตอบว่าผู้สอนไม่ได้ระบุการวัดผลในหัวข้อวิชา

ในด้านการชี้แจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบพบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ 65 คน คิดเป็นร้อยละ 84.42 ตอบว่าผู้สอนได้ชี้แจงการวัดผลให้นักศึกษาทราบ และชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียน นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคือ 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตอบว่าผู้สอนได้ชี้แจงการวัดผลหลังจากจบเนื้อหาแต่ละบท นอกจากนี้ยังมีนักศึกษาจำนวน2คนคิดเป็นร้อยละ 2.60 ตอบว่าผู้สอนแจงการวัดผลให้ผู้เรียนทราบแบบอื่นๆ วิธีที่ผู้สอนชี้แจง คือ ชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียนและชี้แจงก่อนการสอบแต่ละครั้ง และชี้แจงในชั่วโมงแรกของการเรียนและชี้แจงอีกครั้งเมื่อเรียนจบเนื้อหาวิชานั้นๆ สำหรับช่วงเวลาของการวัดผล รายละเอียดแสดงไว้ในตารางที่ 16

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ช่วงเวลาการวัดผลที่ผู้สอนกำหนดสำหรับวิชาที่สอน จากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาแยกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวน	ผู้สอน				จำนวน	นักศึกษา			
		*1	2	3	4		1	2	3	4
จพ	11	1	4	1	5	7	2	5	-	-
มธ	3	-	2	-	1	12	4	8	-	-
มช	6	3	-	-	3	20	5	15	-	-
มข	9	1	6	-	2	22	1	21	-	-
มอ	5	-	5	-	-	16	1	10	-	5
รวม	34	5	17	1	11	77	13	59	-	5
ร้อยละ	100.00	14.71	50.00	2.94	32.35	100.00	16.88	76.62	-	6.50

หมายเหตุ * 1 = วัดครั้งเดียวเมื่อปลายเทอม

2 = วัดระหว่างเทอมและปลายเทอม

3 = วัดทุกครั้งที่เรียนจบในแต่ละบท

4 = วัดตลอดเวลาในระหว่างที่เรียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 16 พบว่า ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือ 17 คนคิดเป็นร้อยละ 50.00 มีช่วงเวลาวัดผลเป็นวัด ระหว่างเทอม และปลายเทอม รองลงมา คือ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 32.25 วัดผลในช่วงตลอดเวลาในระหว่างเรียน และผู้สอนจำนวนน้อยที่สุดคือ 1 คนคิดเป็นร้อยละ 2.94ที่ วัดผลทุกครั้งที่เรียนจบแต่ละบท

จากคำตอบของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาจำนวนมากที่สุด คือ 59 คน คิดเป็นร้อยละ 76.62 ตอบว่าช่วงเวลาที่ผู้สอน วัดผล คือ วัดระหว่างเทอมและปลายเทอม รองลงมาคือ 13 คนคิดเป็นร้อยละ 16.88 ตอบว่าผู้สอนวัดผลครั้งเดียวเมื่อปลายเทอม และไม่มีนักศึกษาคนใดตอบว่าผู้สอนวัดผลทุกครั้งที่เรียนจบแต่ละบท

2.3 พฤติกรรมที่ต้องการวัด และวิธีการวัดผลดังรายละเอียดในตารางที่ 17-24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ร้อยละของพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการวัดในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ผู้สอน				นักศึกษา			
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=49)	ร้อยละ	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=611)	ร้อยละ
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	45	95.74	34	69.39	360	67.04	318	52.05
ความสามารถในการนำไปใช้	34	72.34	46	93.89	380	70.76	528	86.42
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	18	38.30	43	87.76	162	30.17	318	52.05
ความสามารถในการวิเคราะห์	25	53.19	27	55.10	168	31.28	215	35.19
ความสามารถในการประเมินค่า	24	51.06	26	53.06	138	25.70	134	21.93
ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ	22	46.81	28	57.14	94	17.50	111	18.17

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่ต้องการวัดในแต่ละกลุ่มวิชา จำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาพบว่า ในกลุ่มเนื้อหาจากคำตอบของผู้สอนเอง พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดมากที่สุดคือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนคิดเป็นร้อยละ 95.74 รองลงมาได้แก่ ความสามารถนำความรู้ไปใช้คิดเป็นร้อยละ 72.34 ความสามารถในการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 53.19 ความสามารถในการประเมินค่า คิดเป็นร้อยละ 51.06 ตามลำดับ พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดคือ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นคิดเป็นเพียงร้อยละ 38.30 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดมากที่สุดคือ ความสามารถในการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 70.76 รองลงมาได้แก่ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 67.04 ความสามารถในการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 31.28 พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดคือทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 17.50 โดยสรุปแล้วผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดในกลุ่มเนื้อหาแตกต่างกัน กลุ่มทักษะจากคำตอบของผู้สอนพบว่า พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดมากที่สุดคือ ความสามารถในการนำไปใช้คิดเป็นร้อยละ 93.89 รองลงมาได้แก่ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 87.76 ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนคิดเป็นร้อยละ 69.39 ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 57.14 พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดคือความสามารถในการประเมินค่าคิดเป็นเพียงร้อยละ 53.06 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่าพฤติกรรมที่ผู้สอนวัดมากที่สุด คือ ความสามารถในการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 86.42 รองลงมาได้แก่ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนและทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ในจำนวนที่เท่ากันคิดเป็นร้อยละ 52.05 พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดน้อยที่สุดคือทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น คิดเป็นร้อยละ 18.17 ทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดในกลุ่มทักษะ โดยเฉพาะพฤติกรรมที่ต้องการวัดมากที่สุด แต่จะมีความแตกต่างกันเล็กน้อยเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการวัดน้อยที่สุด

โดยสรุปแล้วในกลุ่มเนื้อหา ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการวัดจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษามีความแตกต่างกัน แต่สำหรับในกลุ่มทักษะความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษามีความคล้ายคลึงกันมาก แต่ผู้สอนและนักศึกษามีคำตอบที่แตกต่างกันเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ผู้สอนต้องการวัดน้อยที่สุด สำหรับค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการวัด และลักษณะเนื้อหาวิชาแสดงไว้ในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการวัดและกลุ่มเนื้อหาวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ผู้สอน			นักศึกษา		
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	กลุ่มทักษะ (N=49)	รวม	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	กลุ่มทักษะ (N=611)	รวม
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	45(35.68)	34(43.32)	79	360(301.69)	318(376.31)	678
ความสามารถในการนำไปใช้	34(36.13)	46(43.87)	80	380(404.04)	528(503.96)	908
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	18(27.55)	43(33.45)	61	162(213.59)	318(266.41)	480
ความสามารถในการวิเคราะห์	25(23.48)	27(28.52)	52	168(170.43)	215(212.57)	383
ความสามารถในการประเมินค่า	24(22.58)	26(27.42)	50	138(121.03)	134(150.97)	272
ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ	22(22.58)	28(27.42)	50	94(91.22)	111(113.78)	205
รวม	168	204	372	1302	1629	2926

$x^2 = 11.075$ * $x^2 = 49.835$**

$x^2_{0.05, 5} = 11.070$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 18 เป็นการคำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่ต้องการวัด กับกลุ่มเนื้อหาวิชา ด้วยค่า X^2 จากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่ต้องการวัดและกลุ่มเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 โดยเฉพาะจากคำตอบของนักศึกษาจะเห็นว่าตัวแปรทั้งสองตัว มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01 ผลจากการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่าในการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดในแต่ละวิชาที่สอนนั้น ผู้สอนได้พิจารณาจากเนื้อหาวิชาของวิชาที่สอน เป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดพฤติกรรมนั้นๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

วิธีการวัดผล	ผู้สอน				นักศึกษา			
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=49)	ร้อยละ	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=611)	ร้อยละ
การทดสอบ	42	89.36	41	83.67	493	91.81	499	81.67
การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	18	38.30	30	61.22	66	12.29	72	11.78
การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน	18	38.30	12	24.49	37	6.89	44	7.20
การให้ปฏิบัติจริง	13	27.66	37	75.51	113	21.04	393	64.32
การค้นคว้าทำรายงาน	37	78.72	40	81.65	280	52.14	269	44.03
การบันทึกพฤติกรรมสะสม/การศึกษาเป็นรายบุคคล	16	34.04	26	53.06	21	3.91	71	11.62
การใช้แบบสอบถาม/การสัมภาษณ์	5	10.63	8	2.04	6	1.12	33	5.40

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นถึงวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา จากคำตอบของผู้สอนเองพบว่าในกลุ่มเนื้อหาการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุด คือการทดสอบคิดเป็นร้อยละ 89.36 รองลงมาคือการให้ค้นคว้าทำรายงานคิดเป็นร้อยละ 78.72 และรองลงมาคือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและการจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียนในระดับเท่ากันคือร้อยละ 38.30 วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพียงร้อยละ 10.63 สำหรับวิธีการวัดผลที่ใช้ในกลุ่มทักษะ จากคำตอบของผู้สอนวิธีที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือการทดสอบคิดเป็นร้อยละ 83.67 รองลงมาคือ การให้ค้นคว้าทำรายงานคิดเป็นร้อยละ 81.65 การให้ปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 75.51 ตามลำดับ วิธีการสอนที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มทักษะคือการใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ 2.04

จากคำตอบของนักศึกษา กลุ่มเนื้อหา วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุด คือการทดสอบคิดเป็นร้อยละ 91.81 รองลงมาคือการค้นคว้าทำรายงานคิดเป็นร้อยละ 52.14 การให้ปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 21.04 ตามลำดับ วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ 1.12 สำหรับในกลุ่มทักษะวิธีการวัดผล ที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือการทดสอบคิดเป็นร้อยละ 81.67 รองลงมาคือการให้ปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 64.32 การค้นคว้าทำรายงานคิดเป็นร้อบละ 44.03 ตามลำดับ วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุด คือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ 5.40

จากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ โดยสรุปว่าในกลุ่มเนื้อหาทั้งผู้สอน และนักศึกษามีความเห็นตรงกันว่า วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้มากที่สุดในกลุ่มนี้ คือการทดสอบ รองลงมาได้แก่การให้ค้นคว้าทำรายงาน วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดคือ การใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ สำหรับในกลุ่มทักษะนั้น ผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นคล้ายคลึงกัน สำหรับวิธีการวัดผลที่ใช้แต่มีความแตกต่างกันเล็กน้อยเกี่ยวกับลำดับที่ความสำคัญ

ตารางที่ 20 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการวัดผลกับกลุ่มเนื้อหาวิชาจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

วิธีการวัดผล	ผู้สอน			นักศึกษา		
	กลุ่มเนื้อหา (N=47)	กลุ่มทักษะ (N=49)	รวม	กลุ่มเนื้อหา (N=537)	กลุ่มทักษะ (N=611)	รวม
การทดสอบ	42(36.06)	41(46.94)	83	493(420.47)	499(571.53)	992
การสังเกตุพฤติกรรมของผู้เรียน	18(20.85)	30(27.15)	48	66(58.49)	72(79.51)	138
การจัดอันดับคุณภาพ	18(13.03)	12(16.97)	30	37(34.33)	44(46.67)	81
การได้ปฏิบัติจริง	13(21.72)	37(28.28)	50	113(214.47)	393(241.53)	506
การค้นคว้าทำรายงาน	37(33.45)	40(43.55)	77	280(232.70)	269(316.30)	549
การบันทึกพฤติกรรมสะสม/การศึกษาเป็นรายบุคคล	16(18.24)	26(23.76)	42	21(39.00)	71(53.00)	92
การใช้แบบสอบถาม/การสัมภาษณ์	5(5.65)	8(7.35)	13	6(16.53)	33(22.47)	39
รวม	149	194	343	1016	1383	2897

X^2 = 13.237 X^2 = 149.826**

$X^2_{0.05, 7}$ = 14.067

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 20 เมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้กับกลุ่มเนื้อหาวิชา โดยใช้ค่า x^2 พบว่าจากคำตอบของผู้สอนวิธีการวัดผลไม่มีความสัมพันธ์กับกลุ่มเนื้อหาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.05 แต่จากคำตอบของนักศึกษาพบว่า วิธีการวัดผลมีความสัมพันธ์กับกลุ่มเนื้อหาวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับ 0.01 จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่าในการกำหนดวิธีการวัดผลในแต่ละวิชานั้น ผู้สอนไม่ได้คำนึงถึงลักษณะเนื้อหาวิชา แต่จากคำตอบของนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ที่ต้องผ่านการวัดผลในแต่ละวิชานั้นเห็นว่าวิธีวัดผลที่ผู้สอนใช้นั้นๆ ขึ้นอยู่กับเนื้อหาวิชาอย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 ลักษณะแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชาแยกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

ลักษณะแบบทดสอบ	ผู้สอน				นักศึกษา			
	กลุ่มเนื้อหา (N=42)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=41)	ร้อยละ	กลุ่มเนื้อหา (N=493)	ร้อยละ	กลุ่มทักษะ (N=499)	ร้อยละ
อัตนัย								
แบบตอบสั้น ๆ	23	54.76	31	75.61	142	28.80	196	39.28
แบบจำกัดคำตอบ	19	45.24	21	51.22	75	15.31	78	15.63
แบบตอบขยายความ	37	88.10	36	87.80	414	83.96	396	79.36
ปรนัย								
แบบเลือกตอบ	10	23.81	23	56.10	72	14.60	90	18.04
แบบเติมคำ	8	19.05	18	43.90	53	10.75	90	18.04
แบบจับคู่	7	16.67	15	36.59	34	6.90	46	9.22

หมายเหตุ ลักษณะแบบทดสอบปรนัยจะไม่รวมแบบจับคู่เพราะไม่ได้สอบถามในแบบสอบถาม เนื่องจาก การนำแบบสอบถามไปทดสอบก่อนการใช้จริงนั้นไม่มีผู้ตอบท่านใดตอบว่าได้ใช้แบบทดสอบประเภทนี้จึงได้พิจารณาตัดไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 21 แสดงให้เห็นถึงลักษณะแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้ในแต่ละกลุ่มวิชา จากคำตอบของผู้สอน กลุ่มเนื้อหาแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคืออัตนัยแบบตอบขยายความคิดเป็นร้อยละ 88.10 รองลงมาได้แก่อัตนัยแบบตอบสั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 54.24 ตามลำดับ แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือแบบปรนัย แบบจับคู่เพียงร้อยละ 16.67 กลุ่มทักษะแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคืออัตนัยแบบตอบขยายความคิดเป็นร้อยละ 87.80 รองลงมาได้แก่อัตนับแบบตอบสั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 75.61 แบบปรนัยแบบเลือกตอบคิดเป็นร้อยละ 56.10 ตามลำดับ แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือปรนัยแบบจับคู่คิดเป็นร้อยละ 36.59 จากคำตอบของนักศึกษา กลุ่มเนื้อหา แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคืออัตนับแบบตอบขยายความคิดเป็นร้อยละ 83.96 รองลงมาคือ อัตนัยแบบตอบสั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 28.80 อัตนัยแบบจำกัดคำตอบคิดเป็นร้อยละ 15.31 ตามลำดับ แบบทดสอบที่นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือปรนัย แบบจับคู่ เพียงร้อยละ 6.90 กลุ่มทักษะลักษณะแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคืออัตนัยแบบตอบขยายความคิดเป็นร้อยละ 73.95 รองลงมาได้แก่อัตนัยแบบตอบสั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 39.28 รองลงมาอีกได้แก่ ปรนัยแบบเลือกตอบและแบบเติมคำในจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 18.07 แบบทดสอบที่ผู้สอนใช้น้อยที่สุดในกลุ่มนี้คือปรนัยแบบจับคู่เพียงร้อยละ 9.22 โดยสรุปแล้วจากคำตอบของผู้สอนและของนักศึกษา ทั้งผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับแบบทดสอบที่ใช้สำหรับกลุ่มเนื้อหาและกลุ่มทักษะ กล่าวคือทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าแบบทดสอบที่ผู้สอนใช้มากที่สุด ทั้งกลุ่มเนื้อหาและกลุ่มทักษะคืออัตนัยแบบตอบขยายความและใช้น้อยที่สุดคือปรนัยแบบจับคู่ ค่าความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะแบบทดสอบและกลุ่มเนื้อหาวิชาแสดงไว้ในตารางที่ 22

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 22 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเนื้อหาวิชากับลักษณะแบบทดสอบจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

ลักษณะแบบทดสอบ	ผู้สอน			นักศึกษา		
	กลุ่มเนื้อหา (N=42)	กลุ่มทักษะ (N=41)	รวม	กลุ่มเนื้อหา (N=493)	กลุ่มทักษะ (N=499)	รวม
แบบอัตนัย	79 (70.03)	88 (96.97)	167	631 (609.60)	670 (691.40)	1301
แบบปรนัย	25 (33.97)	56 (47.03)	81	159 (180.40)	226 (204.60)	385
รวม	104	144	248	790	896	1686

$X^2 = 5.042^*$ $X^2 = 5.838^*$

$X^2\ 0.05,\ 2 = 3.341$

จากการคำนวนหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มเนื้อหาวิชากับลักษณะแบบทดสอบด้วยค่า X^2 พบว่าทั้งจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา กลุ่มเนื้อหาวิชามีความสัมพันธ์กับลักษณะแบบทดสอบอย่างมีนัยสำคัญที่ค่า X^2 ระดับ 0.05 แสดงว่าแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ ที่ผู้สอนใช้ขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของวิชานั้น ๆ

ตารางที่ 23 ร้อยละและค่ามัธยฐานของวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระหว่างเทอมจำแนกตามคำตอบของผู้สอนและนักศึกษา

	ผู้สอน (N = 34)							นักศึกษา (N = 77)						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
การทดสอบ	38.24	26.47	23.53	29.24	8.82	100.00	4.06 (ม)	58.44	28.57	11.69	1.30	-	100.00	4.64 (มส)
การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	14.71	35.30	26.47	11.76	11.76	100.00	3.50 (ป)	2.60	11.69	24.68	28.57	32.46	100.00	2.11 (น)
การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน	5.88	41.18	23.53	8.82	22.59	100.00	3.37 (ป)	2.60	7.79	19.48	19.48	50.65	100.00	1.48 (น)
การได้ปฏิบัติจริง	35.29	32.35	29.41	-	2.94	100.00	4.04 (ม)	19.48	29.87	29.87	16.88	3.90	100.00	3.48 (ป)
การได้ค้นคว้าทำรายงาน	29.41	35.35	23.53	8.82	5.88	100.00	3.86 (ม)	28.57	33.77	31.17	1.30	5.19	100.00	3.06 (ป)
การบันทึกพฤติกรรมสะสม	2.94	17.65	22.59	17.65	41.17	100.00	2.00 (น)	4.00	8.00	18.67	30.67	38.66	100.00	1.89 (น)
การศึกษาเป็นรายบุคคล	2.94	2.94	20.59	11.76	61.77	100.00	1.30 (นส)	3.69	1.30	15.58	12.98	53.25	100.00	1.24 (นส)
การใช้แบบสอบถาม	-	6.06	3.03	12.12	69.69	100.00	1.23 (นส)	5.33	4.00	-	22.67	68.00	100.00	1.14 (นส)
การสัมภาษณ์	-	-	2.94	17.65	79.41	100.00	1.12 (นส)	1.30	2.60	1.30	23.37	71.43	100.00	1.20 (นส)

หมายเหตุ มส = มากที่สุด ป = ปานกลาง นส = น้อยที่สุด

ม = มาก น = น้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 23 แสดงให้เห็นถึงวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้วัดผลในระหว่างเทอม จากคำตอบของผู้สอนพบว่า วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมากที่สุดที่มีจำนวนผู้ตอบสูงที่สุด คือร้อยละ 38.24 ได้แก่ การทดสอบรองลงมาได้แก่การให้ปฏิบัติจริง ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบคิดเป็นร้อยละ 35.29 วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก ที่มีจำนวนคำตอบสูงสุดคือ การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งมีผู้ตอบถึงร้อยละ 41.18 จำนวนคำตอบรองลงมา คือการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน คิดเป็นร้อยละ 35.30 การค้นคว้าทำรายงานคิดเป็นร้อยละ 32.35 สำหรับวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยที่สุด ที่มีจำนวนคำตอบสูงสุดคือ การสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 79.41 รองลงมาคือการใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนคำตอบคิดเป็นร้อยละ 69.69 และการศึกษาเป็นรายบุคคลคิดเป็นร้อยละ 61.77 จากคำตอบของนักศึกษาพบว่าวิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมากที่สุด ซึ่งมีจำนวนผู้ตอบสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 58.44 คือ การทดสอบ วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมากที่มีจำนวนคำตอบมากที่สุด คือการค้นคว้าทำรายงาน คิดเป็นร้อยละ 33.77 และการให้ปฏิบัติจริงคิดเป็นร้อยละ 29.87 วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยที่สุด ตามจำนวนคำตอบของนักศึกษาคือ การสัมภาษณ์คิดเป็นร้อยละ 71.43 การใช้แบบสอบถามคิดเป็นร้อยละ 68.00 การศึกษาเป็นรายบุคคลคิดเป็นร้อยละ 53.25 และการจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 50.65 โดยสรุปแล้ว จากคำตอบของผู้สอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการวัดผลทั้ง 8 วิธีดังกล่าวอยู่ในระดับน้อยที่สุด ถึงระดับมาก วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมากได้แก่ การทดสอบ การให้ปฏิบัติจริง การให้ค้นคว้าทำรายงาน วิธีวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับปานกลางได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยคือ การบันทึกพฤติกรรมสะสม วิธีการวัดผลที่ผู้สอนโดยส่วนมากใช้ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ การสัมภาษณ์ การใช้แบบสอบถาม และการศึกษาเป็นรายบุคคล จากคำตอบของนักศึกษาพบว่า นักศึกษาจะมีความเห็นแตกต่างไปจากผู้สอนในการใช้วิธีการวัดผลระหว่างเทอมกล่าวคือโดยส่วนมากแล้วจะเห็นว่าผู้สอนใช้วิธีการวัดผลทั้ง 8 วิธีอยู่ในระดับน้อยที่สุด ถึงระดับมากที่สุดวิธีการวัดผลที่นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนใช้มากที่สุดคือการทดสอบ วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับมาก คือการค้นคว้าทำรายงาน วิธีการวัดที่ผู้สอนใช้ในระดับปานกลาง ได้แก่การให้ปฏิบัติจริง วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน และการบันทึกพฤติกรรมสะสม วิธีการวัดผลที่ผู้สอนใช้ในระดับน้อยที่สุดได้แก่ การใช้แบบสอบถามการสัมภาษณ์ การศึกษาเป็นรายบุคคล และการจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน

ตารางที่ 24 ร้อยละและค่ามัธยฐานขององค์ประกอบที่ผู้สอนใช้ประกอบการเลือกวิธีการวัดผลในวิชาที่สอน

องค์ประกอบที่ใช้ประกอบการเลือกวิธีการวัดผล	ระดับในการเลือก (N=34)						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
เนื้อหาของวิชาที่สอน	55.88	32.36	11.76	-	-	100.00	4.63 (มส)
จุดประสงค์หลักของวิชา	52.94	38.24	8.82	-	-	100.00	4.56 (มส)
ตัวผู้เรียน	11.76	8.82	38.24	2.94	38.24	100.00	2.73 (ป)
วิธีการสอน	17.65	32.35	26.47	-	23.53	100.00	3.50 (ป)
วิธีการวัดผลของวิชานั้น ๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับในสถาบันเดิม	5.88	20.59	23.53	20.59	29.41	100.00	2.50 (น)
ความรู้ทางด้านการวัดผล	8.82	14.71	41.18	11.76	23.53	100.00	2.86 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 24 แสดงให้เห็นถึงองค์ประกอบที่ผู้สอนนำมาพิจารณาประกอบการเลือกวิธีการวัดผลในวิชาที่สอน จากคำตอบของผู้สอนเอง องค์ประกอบที่ผู้สอนใช้ประกอบการพิจารณาวิธีการวัดผลในระดับมากที่สุดคือเนื้อหาวิชาที่สอนคิดเป็นร้อยละ55.88 รองลงมาได้แก่ จุดประสงค์หลักของวิชาที่สอนคิดเป็นร้อยละ 52.94 องค์ประกอบที่ผู้สอนใช้ในระดับมากที่มีจำนวนผู้ตอบสูงสุด คือวิธีการสอนคิดเป็นร้อยละ 32.35 องค์ประกอบที่ผู้สอนใช้ประกอบการเลือกวิธีการวัดผลในระดับปานกลาง ที่มีจำนวนผู้ตอบมากที่สุดคือความรู้ทางด้านการวัดผลคิดเป็นร้อยละ 41.28 จำนวนคำตอบที่รองลงไปได้แก่ ตัวผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 38.24 การวัดผลของวิชานั้นๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันเดิมผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลในระดับน้อย โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนมากใช้องค์ประกอบทุกอย่างที่กล่าวมาประกอบการเลือกวิธีการวัดผล ในระดับน้อยถึงมากที่สุด องค์ประกอบที่ผู้สอนนำมาพิจารณาในระดับมากที่สุดคือ เนื้อหาวิชา และจุดประสงค์หลักของวิชา องค์ประกอบที่ผู้สอนนำมาประกอบการวัดผลในระดับปานกลางได้แก่วิธีการสอน รองลงมาคือความรู้ทางด้านการวัดผลและตัวผู้เรียน องค์ประกอบที่ผู้สอนนำมาประกอบการวัดผลในระดับน้อยคือวิธีการวัดผลของวิชานั้น ๆ จากประสบการณ์ที่ได้รับจากสถาบันเดิม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าร้อยละและค่ามัธยฐานของจุดประสงค์ในการวัดผลของผู้สอน

จุดประสงค์ในการวัดผล / ระดับ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
			N=34				
เพื่อการผ่านและไม่ผ่านของผู้เรียน	20.59	26.47	26.47	14.71	11.76	100.00	3.38 (ป)
เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ	64.71	23.53	8.82	-	2.94	100.00	4.76 (มส)
เพื่อวัดความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน	64.71	26.47	8.82	-	-	100.00	4.73 (มส)
เพื่อวัดทัศนคติของผู้เรียน	26.47	29.41	29.41	2.94	11.77	100.00	3.70 (ม)
เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน	14.71	35.29	29.41	5.88	14.71	100.00	3.50 (ป)
เพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอน	17.65	26.47	23.53	11.76	20.59	100.00	3.25 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 25 แสดงให้เห็นถึงร้อยละของจุดประสงค์ในการวัดผลของผู้สอนจากจำนวนคำตอบของผู้สอนพบว่า จุดประสงค์ของการวัดผลที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดตั้งไว้ในระดับมากที่สุดคือ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจ และเพื่อวัดความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆของผู้เรียนเป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 64.71 จุดประสงค์ที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดตั้งไว้ในระดับมากคือ เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนคิดเป็นร้อยละ 35.29 เพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอนและเพื่อการผ่านและไม่ผ่านของผู้เรียนในจำนวนที่เท่ากันคือร้อยละ 26.47 เป็นที่น่าสังเกตว่าจุดประสงค์เพื่อวัดทัศนคติของผู้เรียนนั้น มีผู้สอนตั้งไว้ในระดับมากและปานกลางในจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 29.41 จากร้อยละของคำตอบของผู้สอนพบว่าร้อยละสูงสุดของจุดประสงค์ในการวัดผลในระดับน้อยที่สุดคือ เพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอนร้อยละ 20.59 โดยสรุปผู้สอนมีจุดประสงค์ในการวัดผลเพื่อสิ่งต่าง ๆ ดังในตารางในระดับปานกลางถึงระดับมากที่สุด โดยผู้สอนวัดผลเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจและวัดความสามารถและทักษะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนในระดับมากที่สุด จุดประสงค์ในการวัดผลของผู้สอนที่ต้องการวัดในระดับมากคือ เพื่อวัดทัศนคติของผู้เรียน ในระดับปานกลางได้แก่ เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนเพื่อการเลื่อนชั้นของผู้เรียน และเพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ค่าร้อยละและค่ามัธยฐานของพฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผล

พฤติกรรมที่ใช้ประกอบการวัดผล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
ความตั้งใจเรียน	26.47	20.59	38.24	5.88	8.82	100.00	3.42 (ป)
ความสนใจซักถาม	17.64	23.53	41.18	14.71	2.94	100.00	3.29 (ป)
ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน	26.47	32.36	29.41	5.88	5.88	100.00	3.77 (ม)
ความสม่ำเสมอในการส่งงาน	26.47	32.36	26.47	5.88	8.82	100.00	3.77 (ม)
ความขยันขวนขวายหาความรู้	26.47	17.15	41.18	11.76	2.94	100.00	3.36 (ป)
ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	20.59	20.59	38.23	14.71	5.88	100.00	3.36 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 26 แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมต่างๆ ที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลจากคำตอบของผู้สอน พบว่าพฤติกรรมที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลในระดับมาก ที่มีจำนวนคำตอบสูงที่สุด คือ ร้อยละ 32.36 ได้แก่ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียนและความสม่ำเสมอในการส่งงานในจำนวนที่เท่ากัน พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุด ใช้ประกอบการวัดผลในระดับปานกลาง ได้แก่ความสนใจซักถามและ ความขยันขวานขวายหาความรู้คิดเป็นร้อยละ 41.15 เท่ากัน รองลงมาคือ ความตั้งใจเรียนคิดเป็นร้อยละ 38.24 และความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 38.23 โดยสรุปแล้วผู้สอนโดยส่วนมากใช้องค์ประกอบต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วประกอบการวัดผลในระดับปานกลางถึงระดับมาก องค์ประกอบที่ผู้สอนใช้ประกอบการวัดผลในระดับมาก ได้แก่ความสม่ำเสมอในการส่งงานและความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน องค์ประกอบที่ผู้สอนส่วนมากใช้วัดผลในระดับปานกลาง ได้แก่ ความตั้งใจเรียนความขยันขวานขวายหาความรู้ ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และความสนใจซักถาม

ในการวัดผลนั้นการให้คะแนนก็มีความจำเป็น เป็นเพราะนอกจากจะเป็นค่าที่แสดงถึงความสามารถของผู้เรียนในวิชานั้นๆ แล้ว ยังเป็นค่าที่ใช้ตัดสินว่าผู้เรียนผ่านหรือไม่ ความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้สอนต้องพิจารณาการแบ่งคะแนนให้รอบคอบ และในการสอนผู้เรียนก็มักจะมุ่งที่คะแนนมากกว่าอย่างอื่นๆ ในลักษณะดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ศึกษาถึงการแบ่งคะแนนของผู้สอนในวิชาต่างๆ ตลอดจนศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการแบ่งคะแนน รายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 27-28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอมของผู้สอนจากคำตอบของผู้สอนและนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้สอน							นักศึกษา						
	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่นๆ	รวม	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่น ๆ	รวม
จพ	2	3	4	1	-	1	11	-	5	1	-	1	-	7
มธ	-	-	2	-	-	1	3	-	6	3	-	3	-	12
มช	-	2	3	-	1	-	6	6	12	2	-	-	-	20
มข	1	6	-	-	1	1	9	4	12	5	-	-	1	22
มอ	1	2	2	-	-	-	5	8	6	1	1	-	-	16
รวม	4	13	11	1	2	3	34	18	41	12	1	4	1	77
ร้อยละ	11.76	38.24	32.35	2.94	5.88	8.83	100.00	23.38	53.35	15.58	1.30	5.19	1.30	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

109

จากตารางที่ 27 เป็นการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอม จากคำตอบของผู้สอนและของนักศึกษา ผู้สอนและนักศึกษาส่วนใหญ่ตอบตรงกัน คือผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 38.24 และนักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 53.35 ตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอม เป็น 40-60 แต่จำนวนที่รองลงมาค่อนข้างจะต่างกันคือผู้สอนร้อยละ 32.35 แบ่งคะแนน 50-50 แต่นักศึกษาจำนวนรองลงมาตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนน เป็น 60-40 ผู้สอนและนักศึกษาจำนวนน้อยที่สุดคือ เพียงกลุ่มละ 1 คน ที่ตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนน เป็น 70-30

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 28 การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของผู้สอนจากคำตอบของนักศึกษาและผู้สอนเองจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้สอน							นักศึกษา						
	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่น ๆ	รวม	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่นๆ	รวม
จพ	-	3	4	-	2	2	11	1	3	3	-	-	-	7
มธ	2	-	-	1	-	-	3	3	1	4	2	2	-	12
มช	-	-	2	2	-	2	6	6	4	7	3	-	-	20
มข	2	4	1	-	-	2	9	3	9	3	3	4	-	22
มอ	4	-	1	-	-	-	5	10	4	2	-	-	-	16
รวม	8	7	8	3	2	6	34	23	21	19	8	6	-	77
ร้อยละ	23.53	20.59	23.53	8.83	5.88	17.64	100.00	29.87	27.27	24.67	10.40	7.79	-	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 28 การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติของผู้สอน จากคำตอบของผู้สอนเองพบว่าผู้สอนส่วนใหญ่ แบ่งคะแนนเป็น 60-40 และ 50-50 ในจำนวนที่เท่ากัน คือร้อยละ 23.53 จำนวนที่รองลงมาคือร้อยละ 20.59 แบ่งคะแนนเป็น 40-60 แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามีผู้สอนตอบว่าแบ่งเป็นแบบอื่นๆ ด้วยจำนวนที่ค่อนข้างสูงคือร้อยละ 17.64 ซึ่งผู้ตอบทั้งหมดตอบว่าขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของวิชานั้นๆ คำตอบของนักศึกษาพบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.87 ตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนนเป็น 60-40 จำนวนที่รองลงมาคือร้อยละ 27.27 ตอบว่าผู้สอนแบ่งคะแนนเป็น 40-60 และจำนวนที่รองลงมาอีกคือร้อยละ 24.67 ตอบว่าผู้สอนแบ่งเป็น 50-50 ซึ่งแตกต่างจากของคำตอบผู้สอน คือผู้สอนจำนวนมากที่สุด ตอบว่าการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเป็น 50-50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. <u>ความคิดเห็นต่อการวัดผล</u>

ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์ ทั้งในด้านความต้องการแก้ไขปรับปรุงความเหมาะสมในด้านต่างๆ โดยมีการวิเคราะห์เปรียบเทียบ ดังรายละเอียดในตารางที่ 29-41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 29 ค่าร้อยละและค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้สอน เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงและความจำเป็นต้องใช้ความรู้ทางด้านการวัดผลของผู้สอน

รายการ	ความคิดเห็น					รวม	Mdn
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด		
ความจำเป็นที่ต้องใช้ความรู้ทางด้านการวัดผล	32.35	35.30	23.53	2.94	5.88	100.00	4.00 (ม)
ความต้องการแก้ไขปรับปรุงความรู้ทางด้านการวัดผล	18.19	24.24	27.27	18.18	12.12	100.00	3.28 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 29 แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องมีความรู้ทางด้านการวัดผล และความต้องการแก้ไขปรับปรุงความรู้ทางด้านการวัดผลของผู้สอน จากคำตอบพบว่า ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 35.30 เห็นว่าความรู้ทางด้านการวัดผลมีความจำเป็นต่อผู้สอนในระดับมาก รองลงมาคือจำนวนผู้สอนที่เห็นว่ามีความจำเป็นในระดับมากที่สุด คือร้อยละ 32.35 โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า ความรู้ทางด้านการวัดผลมีความจำเป็นต่อผู้สอนในระดับมาก

ในด้านความต้องการการแก้ไขปรับปรุงความรู้ทางด้านการวัดผลของตนเอง ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 27.27 ต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางรองลงมาคือต้องการแก้ไขปรับปรุงในระดับมาก โดยมีจำนวนคำตอบคิดเป็นร้อยละ 24.24 แต่โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่ต้องการแก้ไขปรับปรุงความรู้ทางด้านการวัดผลของตนเองในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงหัวข้อวิชา

รายละเอียดในหัวข้อวิชา	Mdn ของกลุ่มที่ 1	Mdn ของกลุ่มที่ 2	Mdn รวม	ความคิดเห็น						x^2
				ผู้สอน			นักศึกษา			
				สูงกว่า Mdn	ต่ำกว่า Mdn	รวม	สูงกว่า Mdn	ต่ำกว่า Mdn	รวม	
จุดประสงค์หลักของวิชา	2.20	2.78	2.61	14	20		45	32		2.173
รายละเอียดของเนื้อหาวิชา	2.66	3.48	3.21	7	27		38	39		6.945*
วิธีการเรียนการสอน	2.50	3.63	3.26	5	29		42	35		13.662*
การวัดผล	2.80	3.40	3.22	10	24		36	41		2.253

x^2 0.05,1 = 3.841

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = ผู้สอน

กลุ่มที่ 2 = นักศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 30 จากการทดสอบ ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงรายละเอียดในหัวข้อวิชา โดยใช้ Median test พบว่า ความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ในเรื่องรายละเอียดในเนื้อหาวิชา โดยผู้สอนมีความคิดเห็นว่ายังต้องแก้ไขปรับปรุงอยู่ระหว่างน้อย ถึงปานกลาง แต่นักศึกษามีความคิดเห็นว่าควรต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมาก และในเรื่องวิธีการเรียนการสอนผู้สอนเห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อยถึงปานกลาง แต่นักศึกษาเห็นว่าควรแก้ไขปรับปรุงในระดับมาก สำหรับจุดประสงค์และการวัดผลผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระดับ 0.05 คือทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่าในส่วนนี้ มีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อย และปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 31 ช่วงเวลาการวัดผลที่เหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	จำนวนผู้สอน	ผู้สอน * 1	2	3	4	5	จำนวนนักศึกษา	นักศึกษา 1	2	3	4	5
จฬ	11	1	2	1	7	-	7	-	3	2	2	-
มธ	3	-	2	1	-	-	12	2	8	1	1	-
มช	6	-	-	3	2	1	20	-	14	6	-	-
มข	9	-	2	1	5	1	22	2	18	2	-	-
มอ	5	-	3	-	2	-	16	-	8	8	-	-
รวม	34	1	9	6	16	2	77	4	51	19	3	-
ร้อยละ	100.00	2.94	26.47	17.65	47.06	5.88	100.00	5.19	66.23	24.68	3.90	-

หมายเหตุ * 1 = วัดครั้งเดียวเมื่อปลายเทอม

2 = วัดกลางเทอมและปลายเทอม

3 = วัดทุกครั้งที่เรียนจบแต่ละบท

4 = วัดตลอดเวลาในระหว่างที่เรียน

5 = อื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 31 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เหมาะสมมากที่สุด ของผู้สอนและของนักศึกษา จากความคิดเห็นของผู้สอน พบว่า ช่วงเวลาการวัดผลที่เหมาะสมมากที่สุด คือ วัดตลอดเวลาในระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาคือวัดกลางเทอมและปลายเทอมคิดเป็นร้อยละ 26.47 ช่วงเวลาที่ผู้สอนเห็นว่าเหมาะสมน้อยเพียงร้อยละ 2.94 คือ วัดครั้งเดียวเมื่อปลายเทอม นอกจากนี้มีผู้สอนร้อยละ 5.88 ที่เห็นว่าวัดในช่วงเวลาอื่นๆ แต่ไม่ได้ระบุว่าเป็นเมื่อใด ความคิดเห็นของ นักศึกษาพบว่าช่วงเวลาการวัดผลที่เหมาะสมที่สุด คือวัดกลางเทอมและปลายเทอม คิดเป็นร้อยละ 66.23 รองลงมาได้แก่วัดทุกครั้งที่เรียนจบแต่ละบทคิดเป็นร้อยละ 24.68 ช่วงเวลาการวัดผลที่ผู้เรียนเห็นว่าเหมาะสมน้อยที่สุด คือ วัดตลอดเวลาในระหว่างเรียน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ซึ่งนักศึกษามีความคิดเห็นตรงกันข้ามกับผู้สอน

3.2 พฤติกรรมที่ต้องการวัดและวิธีการวัดผล ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงความคิดเห็นต่อวิธีการวัดผล และพฤติกรรมที่ต้องการวัดในแง่ของความเหมาะสม และความต้องการแก้ไขปรับปรุง โดยนำมาวิเคราะห์ถึงความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างผู้สอนและนักศึกษา ทั้งเป็นรายกลุ่มวิชา และรายวิชาดังรายละเอียดปรากฏในตารางที่ 32-41

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 32 ค่าร้อยละและค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการวัดผลในการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนในกลุ่มวิชาที่เป็นทฤษฎีล้วน ๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ความคิดเห็นของผู้สอน (N = 34)							ความคิดเห็นของนักศึกษา (N = 77)						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	32.35	26.47	23.53	11.77	5.88	100.00	3.83 (ม)	28.57	35.06	23.37	2.60	10.40	100.00	3.89 (ม)
ความสามารถนำไปใช้	27.27	42.43	27.27	-	3.03	100.00	3.96 (ม)	11.69	25.97	29.87	20.78	11.69	100.00	3.08 (ป)
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	6.06	24.24	30.31	6.06	3.03	100.00	3.35 (ป)	10.40	20.78	23.37	29.87	15.58	100.00	2.69 (ป)
ความสามารถในการวิเคราะห์	5.88	38.24	35.29	8.82	11.77	100.00	3.33 (ป)	7.79	18.18	27.27	24.68	22.08	100.00	2.62 (ป)
ความสามารถในการประเมินค่า	8.82	17.65	44.11	14.71	14.71	100.00	2.96 (ป)	3.90	15.58	33.77	32.47	14.28	100.00	2.60 (ป)
ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ	2.94	17.65	47.05	17.65	14.71	100.00	2.87 (ป)	5.19	19.48	33.77	27.27	14.29	100.00	2.75 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 32 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการวัดผลในการวัดพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียนในกลุ่มวิชาที่เป็นทฤษฎีล้วนๆ หรือทฤษฎีมากกว่าปฏิบัติ ความคิดเห็นของผู้สอน พบว่าในกลุ่มวิชานี้ พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุด วัดได้เหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนคิดเป็นร้อยละ 32.25 พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดวัดได้เหมาะสมในระดับมาก คือ ความสามารถในการนำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 42.43 รองลงมาคือ ความสามารถในการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 38.24 พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลางคือ ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 47.05 ความสามารถในการประเมินค่าคิดเป็นร้อยละ 44.11 และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 30.31 ตามลำดับ โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีวัดผลที่ใช้อยู่นั้นสามารถวัดพฤติกรรมต่างๆ ในกลุ่มวิชานี้ได้เหมาะสมในระดับปานกลางถึงมาก โดยพฤติกรรมที่วัดได้เหมาะสมในระดับมาก คือ ความสามารถนำไปใช้ และความรู้ความจำในวิชาที่เรียน พฤติกรรมที่วัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ความสามารถในการวิเคราะห์ ความสามารถในการประเมินค่า และทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ ความคิดเห็นของนักศึกษา พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดได้ในระดับมาก ซึ่งปรากฏว่ามีจำนวนคำตอบสูงสุดถึงร้อยละ 55.06 คือความรู้ความจำในวิชาที่เรียน พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลางคือ ความสามารถในการประเมินค่าและทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ เป็นจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 33.37 และความสามารถในการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 27.27 พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับน้อย คือ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ คิดเป็นร้อยละ 29.87 โดยสรุปแล้ว ตามความเห็นของนักศึกษาส่วนใหญ่แล้ว ผู้สอนสามารถวัดพฤติกรรมต่างๆ ในกลุ่มวิชานี้ได้อย่างเหมาะสมในระดับปานกลางถึงระดับมาก โดยมีพฤติกรรมเพียงอย่างเดียวที่นักศึกษาเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับมาก คือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน พฤติกรรมที่นอกเหนือจากนี้นักศึกษามีความเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง ซึ่งความคิดเห็นดังกล่าวมีความคล้ายคลึงกับของผู้สอน ยกเว้นความสามารถนำไปใช้ที่ผู้สอนและนักศึกษามีความเห็นแตกต่างกัน กล่าวคือผู้สอนส่วนใหญ่ เห็นว่าวัดได้เหมาะสมในระดับมาก แต่นักศึกษาโดยส่วนมากเห็นว่าวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง

ตารางที่ 33 ค่าร้อยละและค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการวัดผลในการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียน ในกลุ่มวิชาที่เป็นปฏิบัติล้วน ๆ หรือปฏิบัติมากกว่าหรือเท่ากับทฤษฎี

พฤติกรรมที่ต้องการวัด	ความคิดเห็นของผู้สอน (N = 34)							ความคิดเห็นของนักศึกษา (N = 77)						
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	17.65	41.18	23.53	2.94	14.70	100.00	3.71 (ม)	35.06	42.86	19.48	1.30	1.30	100.00	4.15 (ม)
ความสามารถนำไปใช้	35.29	35.29	20.59	-	8.83	100.00	4.08 (ม)	38.96	38.96	19.48	2.60	-	100.00	4.22 (ม)
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	23.53	35.29	23.53	8.82	8.82	100.00	3.75 (ม)	31.17	25.97	29.87	11.69	1.30	100.00	3.78 (ม)
ความสามารถในการวิเคราะห์	14.71	38.24	23.53	2.94	20.58	100.00	3.58 (ม)	11.68	27.27	33.77	15.58	10.40	100.00	3.19 (ป)
ความสามารถในการประเมินค่า	9.38	43.75	28.13	9.38	9.38	100.00	3.57 (ม)	9.09	36.36	33.77	16.88	3.90	100.00	3.37 (ป)
ทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ	-	35.29	41.18	-	23.53	100.00	3.14 (ม)	11.68	24.68	35.06	18.18	10.40	100.00	3.11 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

122

จากตารางที่ 33 แสดงให้เห็นถึงความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษา เกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการวัดผลในการวัดพฤติกรรมต่างๆ ของผู้เรียนของกลุ่มวิชาที่เป็นปฏิบัติล้วนๆ หรือปฏิบัติมากกว่าหรือเท่ากับทฤษฎี จากคำตอบของผู้สอน ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นว่าพฤติกรรมที่ผู้สอนเองวัดได้เหมาะสมในระดับมากที่สุด และระดับมากในจำนวนที่เท่ากัน คือความสามารถในการนำไปใช้คิดเป็นร้อยละ 35.29 พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นว่าวัดได้เหมาะสมในระดับมาก ได้แก่ ความสามารถในการประเมินค่าคิดเป็นร้อยละ 43.75 จำนวนคำตอบที่รองลงมาได้แก่ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียนคิดเป็นร้อยละ 41.18 จำนวนคำตอบที่รองลงมาอีกได้แก่ความสามารถในการวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 38.24 และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆคิดเป็นร้อยละ 35.29 ทัศนคติของของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ เป็นพฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 41.18 เห็นว่าวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่าสามารถวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ในกลุ่มวิชานี้ได้เหมาะสมในระดับปานกลางถึงระดับมาก พฤติกรรมที่ผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับมาก คือ ความสามารถในการนำไปใช้ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน ความสามารถในการวิเคราะห์และความสามารถในการประเมินค่า พฤติกรรมที่ผู้สอนเห็นว่าวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลางคือทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้น ๆ จากความคิดเห็นของนักศึกษา พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับมากที่สุดคือความสามารถนำไปใช้คิดเป็นร้อยละ 38.96 จำนวนคำตอบที่รองลงมาได้แก่ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 31.17 พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับมาก คือ ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน คิดเป็นร้อยละ 42.86 ความสามารถในการประเมินค่า คิดเป็นร้อยละ 36.36 พฤติกรรมที่นักศึกษาเป็นจำนวนมากที่สุดเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลาง คือทัศนคติของผู้เรียนต่อวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 35.06 และความสามารถในการวิเคราะห์คิดเป็นร้อยละ 33.77 โดยสรุปแล้วนักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องกันกับความคิดเห็นของผู้สอน ในด้านเกี่ยวกับความเหมาะสมของวิธีการวัดผลในการวัดพฤติกรรมต่างของผู้เรียนในกลุ่มวิชานี้ กล่าวคือนักศึกษามีความเห็นว่าผู้สอนวัดได้เหมาะสมในระดับปานกลางถึงระดับมาก พฤติกรรมที่วัดได้เหมาะสมในระดับมากคือ ความสามารถในการนำไปใช้ อันดับรองลงมาคือความรู้ความจำในวิชาที่เรียน และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ

ตารางที่ 34 ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงวิธีการวัดผลในแต่ละกลุ่มวิชา

กลุ่มวิชา	Mdn ของ กลุ่มที่ 1	Mdn ของ กลุ่มที่ 2	Mdn รวม	ผู้สอน (N=44, 49) สูงกว่า Mdn รวม	ผู้สอน (N=44, 49) ต่ำกว่า Mdn รวม	นักศึกษา (N=536, 611) สูงกว่า Mdn รวม	นักศึกษา (N=536, 611) ต่ำกว่า Mdn รวม	X^2
กลุ่มเนื้อหา	2.65	3.17	3.11	5	39	214	322	12.925**
กลุ่มทักษะ	2.76	3.03	3.03	12	37	233	378	3.055

$X^2_{0.05,\ 1} = 3.841$

หมายเหตุ กลุ่มที่ 1 = ผู้สอน

กลุ่มที่ 2 = นักศึกษา

จากการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงวิธีการวัดผลในแต่ละกลุ่มวิชาด้วยตัวสถิติ Medain test พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับ 0.01 สำหรับกลุ่มเนื้อหา ซึ่งถ้าพิจารณาจาก Mdn ของแต่ละกลุ่มแล้ว ผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อยถึงปานกลางคือค่า Mdn ที่ 2.65 ในขณะที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการให้มีการแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางโน้มเอียงมาทางระดับมากคือค่า Mdn ที่ 3.17 ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ในกลุ่มทักษะ คือทั้งผู้สอนและนักศึกษาเห็นว่า วิธีการวัดผลในกลุ่มวิชาทักษะนั้นยังต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลาง

124

ตารางที่ 35 ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่าง ๆ

ลักษณะแบบทดสอบ	Mdn ของกลุ่มที่ 1	Mdn ของกลุ่มที่ 2	Mdn รวม	ความคิดเห็น ผู้สอน สูงกว่า Mdnรวม	ผู้สอน ต่ำกว่า Mdnรวม	นักศึกษา สูงกว่า Mdnรวม	นักศึกษา ต่ำกว่า Mdnรวม	X^2
อัตนัย	2.75	2.78	2.81	58	41	133	93	.00606
แบบตอบสั้น ๆ	2.85	2.71	2.76	20	13	42	34	0.094
แบบจำกัดคำตอบ	2.64	3.14	2.95	18	15	48	25	0.784
แบบตอบขยายความ	2.77	2.70	2.73	20	13	43	34	0.064
ปรนัย	2.73	3.05	2.91	51	32	141	192	.00061
แบบเลือกตอบ	2.43	3.22	2.87	16	17	49	26	2.057
แบบเติมคำ	2.71	2.89	2.82	20	14	45	30	.00897
แบบจับคู่	2.35	3.06	2.75	15	18	47	30	1.691

$X^2 0.05, 1 = 3.841$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 35 เป็นการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษา ในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่างโดยใช้ Median test พบว่าผู้สอนและนักศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 ทั้งแบบอัตนัยและปรนัย และลักษณะแต่ละแบบย่อยของอัตนัยและปรนัย ผู้สอนและนักศึกษาก็ยังมีความคิดเห็นในด้านการแก้ไขปรับปรุงไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาถึง Mdn เฉพาะกลุ่มผู้สอน และกลุ่มนักศึกษา พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงแบบทดสอบลักษณะต่างๆ ในระดับเดียวกัน คือระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 36 ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอน และนักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องแก้ไขปรับปรุง

จุดประสงค์ของการวัดผล

จุดประสงค์ของการวัดผล	Mdn ของกลุ่ม 1	Mdn ของกลุ่ม 2	Mdn รวม	ความคิดเห็น				X^2
				ผู้สอน		นักศึกษา		
				สูงกว่า Mdn รวม	ต่ำกว่า Mdnรวม	สูงกว่า Mdnรวม	ต่ำกว่า Mdnรวม	
เพื่อการผ่านและไม่ผ่านของผู้เรียน	2.05	3.09	2.72	12	22	49	27	6.959**
วัดความรู้ความเข้าใจ	2.25	3.90	3.57	6	26	51	26	18.571**
วัดความสามารถและทักษาด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน	2.95	3.84	3.55	11	23	46	31	6.028**
วัดทัศนคติของผู้เรียน	3.20	3.68	3.54	14	30	43	34	6.687**
เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียน	2.82	3.52	3.31	9	25	39	38	4.692*
เพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอน	3.21	3.74	3.56	13	20	44	33	2.247

$X^2_{0.05, 1} = 3.841$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 36 เป็นการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุงจุดประสงค์ของการวัดผล โดยใช้ Median test พบว่า ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญของสถิติในระดับ 0.01 ในเรื่องของจุดประสงค์เพื่อการเลื่อนชั้นของผู้เรียน วัดความรู้ความเข้าใจ วัดความสามารถและทักษะด้านต่างๆ ของผู้เรียน และวัดทัศนคติของผู้เรียน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้สอนจะมีความคิดเห็นว่ายังต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยมีค่า Mdn ระหว่าง 2.05-3.20 แต่นักศึกษาเห็นว่ายังต้องแก้ไขปรับปรุงในระดับปานกลางถึงมากโดยมีค่า Mdn ระหว่าง 3.09-3.90 ในด้านจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนนั้น ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05 จุดประสงค์เพื่อปรับปรุงการสอนของผู้สอน ผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 37 ค่าความแตกต่างระหว่างความคิดของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับการแก้ไขปรับปรุง การแบ่งคะแนน

	Mdn กลุ่ม 1	Mdn กลุ่ม 2	Mdn รวม	ความคิดเห็น ผู้สอน สูงกว่า Mdnรวม	ผู้สอน ต่ำกว่า Mdnรวม	นักศึกษา สูงกว่า Mdnรวม	นักศึกษา ต่ำกว่า Mdnรวม	X^2
การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอม	1.65	3.14	2.66	6	28	54	23	24.088 **
การแบ่งคะแนนระหว่างภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎี	1.58	3.52	2.94	6	28	65	12	42.765 **

$X^2_{0.05,\ 1} = 3.841$

จากตารางที่ 37 เป็นการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับเรื่องการแก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนนโดยใช้ Median test พบว่าผู้สอนและนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ในเรื่องการแก้ไขปรับปรุงการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอม และระหว่างทฤษฎีและภาคปฏิบัติโดยผู้สอนคิดว่าการแบ่งคะแนนควรแก้ไขปรับปรุงระหว่างน้อยที่สุดถึงน้อย สำหรับนักศึกษามีความคิดเห็นว่าต้องการแก้ไขในระดับปานกลางถึงมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 38 การแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่างเทอมและการวัดผลปลายเทอมที่เหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษา จำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้สอน							นักศึกษา						
	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่น ๆ	รวม	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่นๆ	รวม
จพ	-	3	3	2	1	2	11	-	2	4	-	-	1	7
มธ	-	-	-	2	-	1	-	3	-	3	2	7	-	-	12
มช	-	2	3	-	1	-	6	5	6	5	4	-	-	20
มข	-	6	-	-	1	2	9	4	5	8	2	1	2	22
มอ	1	1	2	1	-	-	5	6	-	5	4	-	1	16
รวม	1	12	10	3	4	4	34	15	16	24	17	1	4	77
ร้อยละ	2.94	35.30	29.41	8.84	11.76	11.76	100.00	19.48	20.78	31.17	22.08	1.30	5.19	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 38 เป็นค่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษา เกี่ยวกับการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอมและการวัดผลปลาย เทอมที่เหมาะสมมากที่สุด จากความคิดเห็นพบว่าผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 35.20 เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมคือ 40-60 คำตอบที่รองลงมาคือร้อยละ 29.41 เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมควรเป็น 50-50 ผู้สอนจำนวนน้อยที่สุดคือเพียง 1 คน เห็นว่าการแบ่งคะแนนเป็น 70-30 เหมาะสมที่สุด อย่างไรก็ตามยังเป็นที่น่าสังเกตคือผู้สอนร้อยละ 11.76 เห็นเหมาะสมเป็นแบบอื่น ๆ ซึ่งคำตอบทั้งหมดในแบบเหมาะสมอื่น ๆ คือให้พิจารณาตามลักษณะเนื้อหาวิชาว่าควรจะแบ่งอย่างไร เมื่อพิจารณาจากความคิดเห็นของผู้สอนเกี่ยวกับการแบ่งคะแนนระหว่าง เทอมและปลาย เทอมนี้ผู้สอนยังคงเห็นว่าแบบที่ผู้สอนใช้อยู่เดิมคือ 40-60 นั้นเหมาะสมอยู่แล้ว (รายละเอียดในตารางที่ 27)

จากคำตอบของนักศึกษาพบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 31.17 เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่าง เทอมและปลาย เทอมที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 50-50 คำตอบที่รองลงมาคือร้อยละ 22.08 เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 70-30 นักศึกษาจำนวนน้อยที่สุด เพียงร้อยละ 1.30 เท่านั้นที่เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 30-70 และมีนักศึกษาอีกร้อยละ 5.19 ที่เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมควรเป็นแบบอื่น ๆ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของวิชานั้น ๆ ซึ่งเป็นคำตอบที่สอดคล้องกับของผู้สอนในส่วนที่ตอบว่าการแบ่งในลักษณะอื่น ๆ แต่สำหรับการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดจากร้อยละของคำตอบที่สูงสุดนั้นมีความแตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาจำแนกตามมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย	ผู้สอน							นักศึกษา						
	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่น ๆ	รวม	60-40	40-60	50-50	70-30	30-70	อื่นๆ	รวม
จฬ	-	2	3	1	1	4	11	-	1	2	3	1	-	7
มธ	2	-	-	1	-	-	3	3	3	3	1	2	-	12
มช	-	-	1	3	1	1	6	2	9	6	2	1	-	20
มข	2	4	2	1	-	-	9	7	5	7	3	-	-	22
มอ	3	-	1	-	-	1	5	3	6	3	3	1	-	16
รวม	7	6	7	6	2	6	34	15	24	21	12	5	-	77
ร้อยละ	20.58	17.65	20.58	17.65	5.89	17.65	100.00	19.48	31.77	27.27	15.59	6.49	-	100.00

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 39 การแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุด ตามความเห็นของผู้สอนและของนักศึกษา จากร้อยละของความคิดเห็นปรากฏว่าผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 20.58 เห็นว่าการแบ่งคะแนนเหมาะสมที่สุดคือ 60-40 และ 50-50 ในจำนวนที่เท่ากับจำนวนคำตอบที่รองลงมาคือร้อยละ 17.65 เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 40-60 และ 70-30 มีผู้สอนเพียง 2 คนคิดเป็นร้อยละ 5.89 ที่เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 30-70 อย่างไรก็ตามมีผู้สอนจำนวนมากพอสมควรคือ 6 คน เป็นร้อยละ 17.65 ที่เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมระหว่างภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ควรจะพิจารณาจากลักษณะเนื้อหาวิชามากกว่า ซึ่งในจำนวน 6 คนนี้เป็นผู้สอนจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 4 คน ซึ่งพิจารณาจากคำตอบของผู้สอนเกี่ยวกับการแบ่งคะแนนที่ผู้สอนใช้อยู่จริง (รายละเอียดในตารางที่ 28) และเปรียบเทียบกับการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดตามความคิดเห็นของผู้สอนนั้น จะพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

จากความคิดเห็นของนักศึกษา พบว่านักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 31.17 เห็นว่าการแบ่งคะแนนระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 40-60 จำนวนคำตอบที่รองลงมาคือร้อยละ 27.27 เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 50-50 และคำตอบที่รองลงมาอีกคือร้อยละ 19.48 เห็นว่าการแบ่งคะแนนที่เหมาะสมที่สุดควรเป็น 60-40 จากคำตอบของนักศึกษาจะเห็นว่ามีความแตกต่างจากสภาพที่เป็นจริงที่ผู้สอนปฏิบัติอยู่ตามคำตอบของนักศึกษาจากตารางที่ 28

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 40 ร้อยละและค่ามัธยฐานของความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้พฤติกรรมบางอย่างประกอบการวัดผล

พฤติกรรมที่ใช้ประกอบการวัดผล	ความคิดเห็น													
	ผู้สอน							นักศึกษา						
	5	4	3	2	1	รวม	Mdn	5	4	3	2	1	รวม	Mdn
ความตั้งใจเรียน	36.37	33.33	27.27	-	3.03	100.00	4.09 (ม)	27.27	24.68	27.27	10.39	10.39	100.00	3.58 (ม)
ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน	29.41	29.41	32.35	8.83	-	100.00	3.80 (ม)	24.68	19.48	25.97	14.29	15.58	100.00	3.28 (ป)
ความสม่ำเสมอในการส่งงาน	41.18	38.24	17.64	-	2.94	100.00	4.23 (ม)	27.27	35.06	20.78	3.70	12.99	100.00	3.85 (ม)
ความขยันขวนขวายหาความรู้	38.24	32.35	20.59	2.94	5.88	100.00	4.14 (ม)	31.17	33.77	20.78	5.19	9.09	100.00	3.94 (ม)
ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม	35.29	41.18	14.71	8.82	-	100.00	4.14 (ม)	31.17	25.96	20.78	10.40	11.69	100.00	3.78 (ม)

หมายเหตุ 5 = เห็นด้วยอย่างมากที่สุด 2 = เห็นด้วยน้อย

4 = เห็นด้วยอย่างมาก 1 = เห็นด้วยน้อยที่สุด

3 = เห็นด้วยปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 40 เป็นความคิดเห็นของผู้สอนและของนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้พฤติกรรมบางอย่างประกอบการวัดผล จากความคิดเห็นของผู้สอนนั้นพฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นด้วยอย่างมากที่สุดในการใช้ประกอบการวัดผล คือความสม่ำเสมอในการส่งงานคิดเป็นร้อยละ 41.18 จำนวนรองลงมาได้แก่ความขยันขวานขวายหาความรู้คิดเป็นร้อยละ 38.24 และความตั้งใจเรียนคิดเป็นร้อยละ 36.37 พฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก คือ ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมคิดเป็นร้อยละ 41.18 พฤติกรรมที่ผู้สอนเห็นด้วยในระดับปานกลางและปรากฏคำตอบสูงที่สุด คือความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน คิดเป็นร้อยละ 32.25 โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการใช้องค์ประกอบต่างๆ ดังในตารางประกอบการวัดผลในระดับมาก จากความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่า พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุด เห็นด้วยในระดับมากที่สุดในการใช้ประกอบการวัดผล คือ ความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 31.17 คำตอบในอันดับรองลงมาคือ ความตั้งใจเรียน คิดเป็นร้อยละ 27.27 พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับมาก คือ ความสม่ำเสมอในการส่งงานคิดเป็นร้อยละ 35.06 คำตอบในอันดับรองลงมา คือ ความขยันขวานขวายหาความรู้ คิดเป็นร้อยละ 33.77 พฤติกรรมที่นักศึกษาจำนวนมากที่สุดเห็นด้วยในระดับปานกลาง คือ ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียนคิดเป็นร้อยละ 25.97 โดยสรุปแล้วนักศึกษา ส่วนใหญ่มีความเห็นด้วยเกี่ยวกับใช้พฤติกรรมต่างๆประกอบการวัดผลในระดับปานกลางถึงระดับมาก ซึ่งมีความแตกต่างจากความเห็นของผู้สอนเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ในตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ดังกล่าวมาแล้ว เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับสภาพทั่วไปทางด้านการเรียนการสอน การวัดผลตลอดจนความคิดเห็นของผู้สอนและนักศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่ง ในตอนที่ 3 นี้จะเป็นการเสนอข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวัดผลวิชาบรรณารักษศาสตร์ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 41-46

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 41 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาโดยทั่วไปในทางด้านการวัดผลของผู้สอน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
1. ความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดผล	-	17.65	26.47	35.29	20.59	100.00	2.33 (น)
2. การจัดทำหัวข้อวิชา	-	-	17.65	14.71	67.64	100.00	1.22 (นส)
3. การเลือกวิธีการวัดผลให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน	14.71	2.94	32.35	23.53	26.47	100.00	2.50 (น)
4. จำนวนนักศึกษามากเกินไป	14.71	23.53	-	23.53	38.23	100.00	2.00 (น)
5. โอกาสในการวัดผลระหว่างภาคเรียนมีน้อย เวลาจำกัด เนื้อหาที่สอนมีมาก	17.65	17.65	17.65	8.82	38.23	100.00	2.67 (ป)

หมายเหตุ 5 = มีปัญหามากที่สุด 2 = มีปัญหาน้อย

4 = มีปัญหามาก 1 = มีปัญหาน้อยที่สุด

3 = มีปัญหาปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 41 โดยทั่วไปแล้วผู้สอนจะมีปัญหาในระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 32.35 มีปัญหาในการเลือกวิธีการวัดผลให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน ในระดับปานกลาง สำหรับในด้านความรู้ความเข้าใจในด้านการวัดผล ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 35.29 มีปัญหาในระดับน้อย สำหรับปัญหาในเรื่องจำนวนนักศึกษามากเกินไปโอกาสในการวัดผลในระหว่างเทอมมีน้อยเวลาจำกัดเนื้อหามีสอนมีมาก และการจัดทำหัวข้อวิชา ผู้สอนเป็นจำนวนมากที่สุด เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด แต่โดยสรุปแล้วผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับน้อยที่สุดถึงปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 42 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาในการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้เรียนในแต่ละกลุ่มวิชา

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
วิชาที่เป็นทฤษฎีล้วน ๆ หรือ ทฤษฎีมากกว่าปกติ							
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	5.88	8.82	23.54	35.29	26.47	100.00	2.17 (น)
ความสามารถในการนำไปใช้	29.41	14.71	14.71	17.65	23.52	100.00	3.10 (ป)
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	9.09	24.25	33.33	9.09	24.24	100.00	3.05 (ป)
ความสามารถในการวิเคราะห์	-	37.50	15.62	21.88	25.00	100.00	2.70 (ป)
ความสามารถในการประเมินค่า	-	28.13	31.25	18.75	21.88	100.00	2.80 (ป)
ทัศนคติของผู้เรียน	9.38	25.00	25.00	18.75	21.87	100.00	2.90 (ป)
วิชาที่เป็นปฏิบัติล้วน ๆ หรือ ปฏิบัติมากกว่าหรือเท่ากับ - ทฤษฎี							
ความรู้ความจำในวิชาที่เรียน	11.76	14.71	23.53	23.53	26.47	100.00	2.50 (น)
ความสามารถในการนำไปใช้	23.53	11.76	14.71	20.59	29.41	100.00	2.50 (น)
ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้น ๆ	14.71	8.82	23.53	23.53	29.41	100.00	2.38 (น)
ความสามารถในการวิเคราะห์	8.82	14.71	32.35	23.53	26.59	100.00	2.68 (ป)
ความสามารถในการประเมินค่า	5.88	17.65	32.35	20.59	23.53	100.00	2.68 (ป)
ทัศนคติของผู้เรียน	-	29.41	32.35	23.53	14.71	100.00	2.86 (ป)

ตารางที่ 42 เป็นปัญหาของผู้สอนในการวัดพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียนในกลุ่มเนื้อหาและกลุ่มทักษะ สำหรับพฤติกรรมต่างๆในกลุ่มเนื้อหานั้นผู้สอนโดยส่วนมากมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยพิจารณาจากค่า Mdn เป็นที่น่าสังเกตว่ามีเพียงพฤติกรรมความรู้ความจำในวิชาที่เรียนเท่านั้นที่ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย แต่ถ้าพิจารณาจากการกระจายของคำตอบค่าร้อยละจะเห็นว่า ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.41 เห็นว่าการวัดความสามารถในการนำไปใช้มีปัญหาในระดับมากที่สุด ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 37.50 เห็นว่ามีปัญหาในการวัดความสามารถในการวิเคราะห์ในระดับมากสำหรับพฤติกรรมที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติในระดับปานกลาง คือ ทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และความสามารถในการประเมินค่า คิดเป็นร้อยละ 31.25 สำหรับพฤติกรรมในด้านความรู้ความจำในวิชาที่เรียนนั้น ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 35.29 เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ปัญหาการวัดพฤติกรรมต่างๆ ในกลุ่มทักษะนั้น ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยถึงปานกลาง กล่าวคือ พฤติกรรมทางด้านความสามารถในการวิเคราะห์ความสามารถในการประเมินค่า และทัศนคติของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ผู้สอนส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง สำหรับความรู้ความจำในวิชาที่เรียน ความสามารถนำไปใช้ และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย เมื่อดูการกระจายของคำตอบจากค่าร้อยละจะเห็นว่า ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 29.41 ตอบว่ามีปัญหาในการวัด ความสามารถในการนำไปใช้ และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ ในระดับน้อยที่สุดในจำนวนที่เท่ากัน จากการเปรียบเทียบคำตอบในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาในการวัดพฤติกรรมต่างๆใน 2 กลุ่ม วิชานี้ จะเห็นว่าผู้สอนมีปัญหาในระดับน้อยถึงปานกลางคล้ายๆกัน จะมีบางพฤติกรรมเท่านั้นที่มีระดับของปัญหาต่างกันคือ ความสามารถในการนำไปใช้ และทักษะของผู้เรียนในวิชานั้นๆ กลุ่มทักษะผู้สอนเห็นว่ามีปัญหาในทางปฏิบัติในระดับน้อย แต่ในกลุ่มเนื้อหาผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง

ตารางที่ 43 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาในทางปฏิบัติ เกี่ยวกับวิธีการวัดผลแบบต่าง ๆ ของผู้สอน

วิธีการวัดผล	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
การทดสอบ	5.88	-	26.47	26.47	2.94	100.00	1.83 (น)
การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน	-	14.71	29.41	23.53	32.35	100.00	2.25 (น)
การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน	2.94	20.59	20.59	29.41	26.47	100.00	2.30 (น)
การได้ปฏิบัติจริง	8.82	14.71	29.41	14.71	32.35	100.00	2.60 (ป)
การค้นคว้าทำรายงาน	-	23.53	26.47	29.41	20.59	100.00	2.80 (ป)
การบันทึกพฤติกรรมสะสม	2.94	23.53	35.29	17.65	20.59	100.00	2.83 (ป)
การศึกษาเป็นรายบุคคล	17.65	20.59	26.47	8.82	26.47	100.00	3.06 (ป)
การใช้แบบสอบถาม/การสัมภาษณ์	2.94	5.88	35.30	26.47	29.41	100.00	2.28 (น)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 43 ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับวิธีการวัดผลแบบต่างๆ ของผู้สอน โดยส่วนใหญ่แล้ว ผู้สอนจะมีปัญหาในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยพิจารณาจากค่า Mdn วิธีการวัดผลที่ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย ได้แก่การทดสอบ การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ และการจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียน วิธีการวัดผลที่ผู้สอนส่วนมากมีปัญหาในทางปฏิบัติในระดับปานกลาง คือ การศึกษาเป็นรายบุคคล การบันทึกพฤติกรรมสะสม การค้นคว้าทำรายงาน และการได้ปฏิบัติจริง ถ้าพิจารณาการกระจายของคำตอบจากค่าร้อยละจะเห็นได้ว่าคำตอบของผู้สอนเป็นจำนวนมาก จะตกอยู่ปานกลางถึงน้อยที่สุดเช่นกัน ไม่มีวิธีการวัดผลอันใดที่ผู้สอนจำนวนมากที่สุดเห็นว่ามีปัญหาในระดับมากถึงมากที่สุด วิธีการทดสอบผู้สอนส่วนมากร้อยละ 26.47 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง และระดับน้อยในจำนวนที่เท่ากัน การสังเกตพฤติ-กรรมของผู้เรียนผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 32.25 มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด การให้ปฏิบัติจริงผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 32.25 มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด การจัดอันดับคุณภาพของผู้เรียนและการค้นคว้าทำรายงานผู้สอนเป็นจำนวนมาก คือ ร้อยละ 29.41 เท่ากัน มีปัญหาในระดับน้อย การบันทึกพฤติกรรมสะสม การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 35.29 เท่ากัน มีปัญหาในระดับปานกลาง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 44 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาเกี่ยวกับแบบทดสอบในด้านต่าง ๆ ของผู้สอน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
ไม่มีความชำนาญในการสร้างแบบทดสอบประเภทต่าง ๆ	5.88	20.58	38.24	17.65	17.65	100.00	2.88 (ป)
การเลือกแบบทดสอบให้เหมาะกับวิชาที่สอน	8.82	20.58	23.53	29.41	17.65	100.00	2.63 (ป)
การใช้ข้อสอบอัตนัยไม่สามารถวัดได้คลุมเนื้อหา	8.82	8.82	32.35	29.41	20.59	100.00	2.50 (น)
การใช้ข้อสอบปรนัยวัดได้เพียงความรู้ความจำ	5.88	17.65	47.06	11.76	17.65	100.00	2.94 (ป)
ขาดอุปกรณ์ในการสร้างข้อสอบที่ดี	2.94	14.70	41.18	14.71	26.47	100.00	2.71 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 44 เป็นปัญหาเกี่ยวกับแบบทดสอบในด้านต่างๆ ซึ่งผู้สอนส่วนมากจะมีปัญหาในด้านต่างๆ ในระดับปานกลาง ยกเว้นปัญหาการใช้ข้อสอบอัตนัยไม่สามารถวัดได้คลุมเนื้อหา เป็นรายการที่ผู้สอนส่วนใหญ่เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย แต่ถ้าดูการกระจายของคำตอบจากค่าร้อยละ พอจะแยกได้ดังนี้ คือ ปัญหาในเรื่องการไม่มีความชำนาญในการสร้างแบบทดสอบประเภทต่างๆ ผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 38.24 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง การเลือกแบบทดสอบให้เหมาะสมกับวิชาที่สอน ผู้สอนจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ29.41 เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อย การใช้ข้อสอบอัตนัยไม่สามารถวัดได้คลุมเนื้อหาวิชา คำตอบจำนวนสูงสุดของผู้สอน คือร้อยละ 32.35 เห็นว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง การใช้ข้อสอบปรนัยวัดได้เพียงความรู้ความจำและการขาดอุปกรณ์ในการสร้างข้อสอบที่ดี ก็พบว่าผู้สอนจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 47.06 และ 41.18 ตามลำดับ มีปัญหาในระดับปานกลางเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 45 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาด้านการแบ่งคะแนนของผู้สอน

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
การแบ่งคะแนนระหว่าง การวัดระหว่าง เทอมและการวัดเทอมปลาย	-	-	8.82	35.29	55.88	100.00	1.39 (นส)
การแบ่งคะแนนระหว่าง ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	-	-	20.59	23.53	55.88	100.00	1.39 (นส)

จากตารางที่ 45 การแบ่งคะแนนของผู้สอนทั้งการแบ่งคะแนนระหว่างการวัดผลระหว่าง เทอม และการวัดผลปลาย เทอมและการแบ่งคะแนนสำหรับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ผู้สอนแทนจะไม่มีปัญหา เลย เพราะถ้าพิจารณาจากค่า Mdn จะ เห็นว่าตกอยู่ในระดับน้อยที่สุด นอกจากนี้ถ้าพิจารณาจากค่าร้อยละจะ เห็นว่าผู้สอน เป็นจำนวนมากที่สุดคิด เป็นร้อยละ 55.88 เท่ากัน เห็นว่ามีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 46 ร้อยละและค่ามัธยฐานของปัญหาทางด้านการวัดผลของนักศึกษา

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	รวม	Mdn
ความรู้ความเข้าใจเนื้อหาวิชา และจุดประสงค์ของการเรียน	9.23	23.08	43.08	15.38	9.23	100.00	3.09 (ป)
การวัดผลผู้สอนเน้นการสอบมากกว่าการวัดผลโดยวิธีอื่น ๆ	31.17	35.06	23.38	7.79	2.60	100.00	3.96 (ม)
ในการวัดผลผู้สอนเน้นวัดความจำมากกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ	27.27	32.47	24.68	11.69	3.89	100.00	3.80 (ม)
ช่วงเวลาในการวัดผลและการเรียนมีน้อย	2.60	20.78	49.35	18.18	9.09	100.00	2.96 (ป)
ผู้สอนให้งานมากเกินไปทำงานส่งไม่ทันตามกำหนด	16.88	18.18	38.96	15.59	10.39	100.00	3.12 (ป)
ข้อสอบมีปริมาณมากและยากเกินไป	15.58	19.48	23.38	32.47	9.09	100.00	2.86 (ป)
ผู้สอนใช้ข้อสอบไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน	4.23	23.94	29.58	26.76	15.49	100.00	2.76 (ป)
การวัดผลในทางปฏิบัติจำนวนนักศึกษามากเกินไป	17.10	15.78	23.68	22.39	21.05	100.00	2.78 (ป)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 46 เป็นปัญหาทางด้านการวัดผล จากคำตอบของนักศึกษาพบว่าในด้านปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจในเนื้อหาวิชาและจุดประสงค์ของการเรียนนักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 43.08 มีปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการวัดผลผู้สอนเน้นการสอบมากกว่าการวัดผลด้วยวิธีอื่นๆ นักศึกษาจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ 35.06 มีปัญหาในระดับมาก และปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลผู้สอนเน้นวัดความจำมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆนักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 32.47 มีปัญหาในระดับมากเช่นกัน ส่วนปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับ ช่วงเวลาการวัดผลและการเรียนมีน้อย นักศึกษาเกือบครึ่งคือ ร้อยละ 49.35 มีปัญหาในระดับปานกลาง ในเรื่องที่ผู้สอนให้งานมากเกินไป ทำงานส่งไม่ทันตามกำหนดนั้นนักศึกษาจำนวนมากที่สุดคือร้อยละ 38.96 มีปัญหาในระดับปานกลาง สำหรับปัญหาเกี่ยวกับข้อสอบมีปริมาณมากและยากเกินไป นักศึกษาส่วนใหญ่ประมาณหนึ่งในสามของทั้งหมด (ร้อยละ 32.47) ตอบว่ามีปัญหาในระดับน้อย แต่สำหรับปัญหาที่ผู้สอนใช้ข้อสอบไม่ตรงกับความต้องการของผู้เรียน นักศึกษาจำนวนมากที่สุดร้อยละ 29.58 มีปัญหาระดับปานกลาง ปัญหาการวัดผลในทางปฏิบัติที่จำนวนนักศึกษามากเกินไป จำนวนคำตอบของนักศึกษาปรากฏว่า จำนวนที่มากที่สุดคือร้อยละ 23.68 มีปัญหาในระดับปานกลาง

โดยสรุปเมื่อพิจารณาจากค่า Mdn นักศึกษามีปัญหาทางด้านการวัดผลในระดับปานกลางถึงมาก โดยนักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการวัดผลผู้สอนเน้นการสอบมากกว่าการวัดผลด้วยวิธีอื่นๆ และปัญหาการวัดผลผู้สอนเน้นวัดความจำมากกว่าพฤติกรรมอื่นๆ ในระดับมาก สำหรับปัญหาอื่นๆ ที่นอกเหนือจากสองปัญหานี้นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลางทั้งหมด

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะของผู้สอน

1. ความรู้ทางด้านการวัดผล ผู้สอนส่วนมากมีข้อเสนอแนะว่าผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัย ควรมีความรู้ทางด้านการวัดผลเป็นอย่างดี ควรมีความรู้ในเรื่องวิธีการวัดผลแบบต่างๆ รวมทั้งการตัดเกรด ถ้าผู้สอนที่ไม่มีพื้นความรู้ทางด้านการวัดผลมาก่อน ควรผ่านการอบรมทางด้านการวัดผลหรือการอบรมเชิงปฏิบัติการทางด้านการวัดผล นอกจากนี้ผู้สอนยังเสนอว่าควรมีการเรียนวิชาทางด้านการวัดผลในโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ทุกแห่งรวมทั้งเสนอแนะให้มีการเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการวัดผลในวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้น

2. จุดมุ่งหมายของการวัดผล ผู้สอนเป็นจำนวนมากให้ข้อเสนอแนะว่าควรระบุลงไปอย่างชัดเจนว่าจุดประสงค์ของการวัดผลคืออะไรและผู้สอนเองต้องทำความเข้าใจกับจุดประสงค์ของการวัดผลอย่างแจ่มชัด ผู้สอนบางท่านยังให้ข้อเสนอว่าควรวางให้เป็นนโยบายของภาควิชาว่าจุดมุ่งหมายในการวัดผลนั้นคืออะไร

3. พฤติกรรมที่ต้องการวัดและวิธีการวัดผล ผู้สอนเสนอแนะว่า ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายของวิชานั้นๆ ว่าต้องการวัดอะไร และเลือกวิธีวัดผลให้สอดคล้องกัน นอกจากนี้ควรพิจารณาถึงพฤติกรรมอื่นๆ ของผู้เรียนด้วย เช่นความตั้งใจเรียน ความสม่ำเสมอในการเข้าเรียน การส่งงาน ความสนใจซักถาม ควรใช้ความรู้ทางด้านการวัดผลประกอบในการกำหนดพฤติกรรมและเลือกวิธีการวัดผล ถ้ามี ปัญหาควรได้ ปรึกษากันระหว่างผู้สอนในภาควิชา

4. แบบทดสอบ ควรสร้างแบบทดสอบให้ได้ครอบคลุมเนื้อหาและเป็นแบบทดสอบที่มีหลายลักษณะผสมกัน ทั้งปรนัย อัตนัย นอกจากนี้ควรมีทั้งง่ายและยากผสมกัน และสามารถวัดได้คลุมทั้งความจำ การวิเคราะห์ ทักษะ ควรมีแบบทดสอบมาตรฐานของเฉพาะวิชา และลักษณะแบบทดสอบของแต่ละวิชาควรได้รับการพิจารณาจากภาควิชา ควรเปิดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างแบบทดสอบลักษณะต่างๆ ขึ้น

5. การแบ่งคะแนน ในการแบ่งคะแนนผู้สอนเสนอแนะว่าควรดูลักษณะเนื้อหาวิชาว่าเน้นทางด้านใดควรแบ่งคะแนนสำหรับ ความรู้ ความจำ การนำไปใช้ การวิเคราะห์และทักษะของผู้เรียน โดยดูสัดส่วนความเหมาะสมระหว่างเนื้อหาวิชาที่ต้องการวัด

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

6. ช่วงเวลาการวัดผล ผู้สอนเสนอแนะว่าควรระบุให้ผู้เรียนทราบอย่างแจ่มชัด ควรวัดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ควรมีการวัดผลหลายๆ ครั้ง นอกจากนี้ผู้สอนบางท่านยังเสนอแนะว่าขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาวิชานั้น ๆ

ข้อเสนอแนะของนักศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของการวัดผล ผู้สอนควรชี้แจงความมุ่งหมายของการวัดผลให้ผู้เรียนเข้าใจ ควรมุ่งปรับปรุงการเรียนการสอนของนักศึกษาและอาจารย์ นอกจากนี้ผู้สอนควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผล ไว้แน่นอน และเป็นประโยชน์กับผู้เรียนอย่างแท้จริงไม่ควรมุ่งวัดความจำหรือความรู้ทางทฤษฎี ควรวัดความสามารถในการปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการประกอบวิชาชีพ นักศึกษาจำนวนมากที่เสนอแนะว่าผู้สอนควรมีจุดมุ่งหมายในการวัดผลในการที่จะวัดความสามารถในการปฏิบัติได้จริงมากกว่าความจำในทางทฤษฎี

2. พฤติกรรมที่ต้องการวัด นักศึกษาจำนวนมากมีข้อเสนอแนะว่า ผู้สอนควรกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการวัดในแต่ละวิชาอย่างชัดเจน และควรวัดความสามารถในการปฏิบัติได้จริงมากกว่าความจำนอกจากผู้สอนจะพิจารณาพฤติกรรมในวิชานั้นๆ แล้วควรได้พิจารณาพฤติกรรมของนักศึกษาบางคนที่มีปัญหาในขณะที่เรียนวิชานั้นด้วย

3. วิธีการวัดผล ผู้สอนควรแจ้งให้ผู้เรียนทราบอย่างชัดเจนในการเลือกวิธีการวัดผลควรคำนึงถึงตัวผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ในการวัดผลไม่ควรใช้การสอบเพียงอย่างเดียว ควรใช้วิธีการวัดผลหลายๆ วิธี ควรเลือกวิธีการที่วัดพฤติกรรมในด้านการปฏิบัติจริงมากกว่าความจำและ ควรคำนึงถึงวิธีทางการปฏิบัติในวิชาชีพมากกว่าสิ่งอื่นๆ ควรเน้นวิธีการวัดผลแบบให้ปฏิบัติจริงให้มากและให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นต่อวิธีการวัดผลในแต่ละวิชาด้วย

4. แบบทดสอบ ควรเน้นการวัดความเข้าใจ การนำไปใช้มากกว่าความจำ ควรให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชามากกว่าเน้นเฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แบบทดสอบควรเป็นแบบให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และการประยุกต์ทฤษฎีไปใช้มากกว่าวัดความจำ ควรมีอิสระในการตอบและมีทั้งยากง่ายผสมกัน และควรมีข้อสอบหลายๆ แบบ ในวิชาเดียวกัน

5. การแบ่งคะแนน นักศึกษาเป็นจำนวนมากเสนอแนะว่าควรเน้นคะแนนในภาคปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และไม่ควรมุ่งคะแนนจากการสอบจนเกินไป นอกจากนี้ควรให้คะแนนพฤติกรรมอื่นๆ ของผู้เรียนด้วยเช่น การเข้าเรียน การส่งงาน ความตรงต่อเวลา และควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการกำหนดคะแนนในแต่ละวิชาด้วย

ถ้าพิจารณาจากข้อเสนอแนะของผู้สอนและของนักศึกษา จะเห็นได้ว่าในบางส่วนก็มีความคล้ายคลึงกันและบางส่วนก็มีความแตกต่างกันดังนี้

ในเรื่องของจุดมุ่งหมายของการวัดผล เป็นที่น่าสังเกตว่ามีส่วนที่ผู้สอนและนักศึกษาเสนอแนะตรงกันคือ ควรกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผลให้ชัดเจน แต่รายละเอียดของจุดมุ่งหมายที่จะต้องกำหนดผู้สอนไม่ได้เสนอแนะแต่นักศึกษาเสนอแนะว่าควรมีจุดมุ่งหมายที่เป็นประโยชน์กับผู้เรียนอย่างแท้จริง ควรมุ่งวัดความสามารถในการปฏิบัติได้จริงมากกว่าวัดความจำทางทฤษฎี อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ผู้สอนและนักศึกษามีข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันอย่างหนึ่ง คือผู้สอนเห็นว่าตัวผู้สอนเองควรทำความเข้าใจกับจุดมุ่งหมายนั้นๆ เป็นอย่างดี ในขณะเดียวกันผู้เรียนก็เสนอแนะว่า ผู้สอนควรชี้แจงจุดมุ่งหมายของการวัดผลให้ผู้เรียนเข้าใจด้วย โดยสรุปก็คือต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งสองฝ่าย คือผู้สอนและนักศึกษาเข้าใจในจุดมุ่งหมายของการวัดผลในวิชานั้นเป็นอย่างดีและเข้าใจตรงกันด้วย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด และวิธีการวัดผล จากข้อเสนอแนะของผู้สอนและของนักศึกษาในส่วนนี้จะมีแนวทางที่แตกต่างกันออกไปกล่าวคือ นักศึกษาเสนอแนะให้ผู้สอนวัดพฤติกรรมที่แสดงว่าผู้เรียนสามารถปฏิบัติได้จริงมากกว่าความรู้ความจำ และนอกจากนี้ควรพิจารณาปัญหาของผู้เรียนเฉพาะบุคคลประกอบการวัดผลด้วย สำหรับผู้สอนได้เสนอแนะว่า ในการวัดผลควรพิจารณาพฤติกรรมอื่นๆ ประกอบด้วย เช่น การส่งงาน การเข้าเรียน ความสนใจในการเรียนเป็นต้น นอกจากนี้ผู้สอนยังเสนอแนะว่า ในการเลือกวิธีการวัดผลนั้น ควรนำจุดมุ่งหมายของวิชานั้นๆ มาเป็นแนวทางเลือกวิธีการวัดผลให้สอดคล้องกัน นักศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการเลือกวิธีการวัดผลนั้นให้พิจารณาถึงตัวผู้เรียนด้วย นอกจากนี้วิธีการวัดผลไม่ควรใช้การสอบเพียงอย่างเดียว ควรมีหลายวิธีร่วมกัน นอกจากนี้ควรเน้นวิธีการวัดผลที่วัดความสามารถทางการปฏิบัติมากกว่าวัดความจำ และขอให้นักศึกษาได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นต่อวิธีการวัดผลในแต่ละวิชาด้วย อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าประชากรทั้งสองกลุ่มจะมีข้อเสนอแนะที่แตกต่างกันแต่เมื่อนำความคิดเห็นเหล่านั้นมารวมกันก็จะเป็นข้อเสนอแนะที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งจะเป็นแนวทางนำไปแก้ไขปรับปรุงได้ดียิ่งขึ้นต่อไป

ในเรื่องของแบบทดสอบ ผู้สอนและนักศึกษามีข้อเสนอแนะที่ตรงกันคือให้สร้างแบบทดสอบให้ครอบคลุมเนื้อหาวิชาและให้มีแบบทดสอบหลายแบบผสมกัน แต่ในบางส่วนข้อเสนอแนะจะมีแนวทางแตกต่างกันไป คือผู้สอนได้เสนอแนะ คุณลักษณะของข้อสอบควรมียากง่ายผสมกันไป และควรเป็นแบบทดสอบที่เชื่อถือได้ ถ้าเป็นไปได้ต้องการให้มีแบบทดสอบมาตราฐานเฉพาะวิชา นอก

จากนี้ผู้สอนยังเสนอแนะให้จัดอบรมเชิงปฏิบัติเกี่ยวกับแบบทดสอบขึ้น สำหรับข้อเสนอแนะของนักศึกษานอกจากส่วนที่สอดคล้องกับของผู้สอนดังกล่าวแล้ว นักศึกษายังเสนอแนะ ให้ผู้สอนจัดทำแบบทดสอบในลักษณะที่ใช้เน้นวัดความเข้าใจมากกว่าความจำ และควรเป็นข้อสอบที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบมีอิสระในการตอบการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ถึงแม้ว่าข้อเสนอแนะของทั้งผู้สอนและนักศึกษาถึงแม้จะมีส่วนที่แตกต่างกันบ้าง แต่ก็เป็นข้อเสนอที่สามารถนำไปเป็นแนวทางปรับปรุงแบบทดสอบในลักษณะต่างๆ ได้

สำหรับข้อเสนอแนะในการแบ่งคะแนนนั้นทั้งผู้สอนและนักศึกษามีข้อเสนอแนะที่เป็นแนวทางเดียวกัน คือมุ่งให้พิจารณาเนื้อหาวิชาเป็นสำคัญว่าควรจะแบ่งคะแนนให้ได้สัดส่วนอย่างไร โดยนักศึกษาได้เสนอให้แบ่งคะแนนเน้นทางปฏิบัติมากกว่าทางทฤษฎี และมีข้อเสนอที่น่าสนใจอีกคือ ผู้สอนไม่ควรมุ่งเฉพาะคะแนนจากการสอบจนเกินไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย